

NAŠA LUČ

januar 1996, letnik 45, številka 1

mesečnik za slovence na tujem

VSAK DAN ZAČNI ZNOVA

**Nov človek postaneš,
če strmiš nad svetlobo
vsakega jutra;
če si srečen,
da tvoje oči vidijo,
tvoje roke čutijo
in da tvoje noge lahko tečejo;
če poješ od veselja,
ker tvoje srce bije.**

**Prenovljen si,
če se zavešaš,
da živiš;
če veš,
da se danes začenja prvi dan
v nizu tistih, ki so ti še ostali
v življenju.**

**Prenovljen si,
če s čistim pogledom
gledaš na ljudi in stvari,
če se znaš smejati
in se veseliti
čisto navadnih, drobnih cvetic
ob poti svojega življenja.**

Phil Bosmans

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih
duhovnikov, diakonov in pastoralnih
sodelavcev v Evropi za verska,
kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana.

Uprava:

Krekov trg 1/II, 61000 Ljubljana, tel.

061/131-62-02

Uredništvo:

Naša Luč

Poljanska c. 2, 61000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Slovenija	1500 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih
ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro
račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA
d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni
račun: Nova Ljubljanska banka d.d.:
50100-620-133 900-27620-118911/5.
Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in
uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-
147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč
med proizvode, za katere se plačuje 5%
prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Naslovna fotografija: France Stele

Kriz pri Komendi

Dragi prijatelji Naše luči!

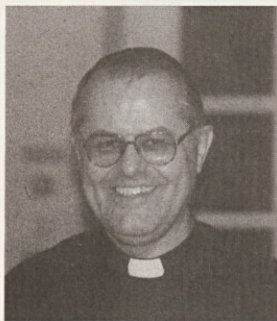
Skupaj vstopamo v novo leto
1996. Novi začetki so vedno
nekaj lepega in razburljivega,
pred nami so novi izzivi in velika
pričakovanja. Koliko jih je že bilo
in kaj vse so nam prinesla ta
pretekla leta. Vse skozi pa smo
bili skupaj. Naša luč letos vstopa
v petinštirideseto leto izhajanja.
Skupaj z vami je prehodila težko
pot izseljenstva, z vami delila vse težke in lepe trenutke življenja.
Koliko rok je skozi vsa leta listalo Naša luč, koliko informacij se je
prelivalo po vseh celinah tega sveta. Vse to pa je bilo mogoče,
ker je slovenski narod vedno znal ohraniti tisti najgloblji čut pri-
padnosti svojemu narodu in veri, ki jo je prejel od svojih očetov.
To je bilo temeljno, vse drugo je bilo kasneje le plod ljudi, ki so
znali prisluhniti ljudskemu glasu, ki so začutili hotenje izseljenske
duše in to previdno položili na bel, še nepopisan papir. Tako je
nastala Vaša revija, ki ste jo poimenovali Naša luč. In po tolikih
letih izhajanja še vedno ostaja na branikih slovenstva in poskuša
nagovoriti vas v zdomstvu in nas v domovini. V uredništvu smo
sklenili, da bomo še bolj prisluhnili vašim željam in Naši luči dali
novo obliko, delno tudi novo vsebino samo zato, da bi skupaj z
vami lahko nadaljevali našo skupno pot. Morda boste mnogi
presenečeni, ko boste prvič prelistali novo Našo luč. Nekateri
boste z njo zadovoljni, drugi pa boste pripomnili: "Prejšnja je bila
boljša." Kljub temu jo prosim sprejmite za svojo, obenem pa nam
sporočite, kaj je v njej dobrega in kaj bi morali še spremeniti.
Radi vam bomo prisluhnili. Ne bojte se, v roke vzemite pisalo,
napišite par vrstic in nam sporočite vaše dragoceno mnenje.
Kot boste tudi sami ugotovili, smo k sodelovanju povabili nova
znana imena v slovenskem prostoru, uvedli pogovore z gostom
meseca, z urada RS za Slovence po svetu Vam bodo mesečno
sporočali, kaj vse se je zgodilo v zvezi s izseljensko prob-
lematiko...

Še eno misel bi vam rad položil na srce. Ne pozabite na Našo luč,
ponudite jo svojim prijateljem, ki je še nimajo naročene. Morda
jim bo všeč in naš krog prijateljstva se bo razširil. Sporočite nam,
če potrebujete še kakšen dodaten izvod Naše luči, da jo boste
lahko posredovali naprej. Z veseljem vam bomo ustregli.
Miru in blagoslova v letu 1996!

Handwritten signature: f. Stele

999706219

Pogovor z msgr. Metodom Pirihom, škofom koprške škofije in narodnim ravnateljem za Slovence po svetu

Vera in narodnost pri Slovencih po svetu sta dve vrednoti, ki se skupaj ohranjata ali pa izgubljata

Na začetku najinega pogovora bi vas prosil, da našim bralcem na kratko opišete svojo dosedanjo življenjsko pot.

Rodil sem se pred 60 leti (9. maja 1936) v Lokovcu nad Sveto goro v družini z osmimi otroki. Oče je bil uslužbenec pri pošti, mama pa gospodinja. Osnovno šolo sem obiskoval doma, gimnazijo v semenišču v Pazinu, teologijo pa sem študiral v Ljubljani. V duhovnika sem bil posvečen 29. 6. 1963 v Ljubljani. Eno leto sem bil kaplan v Solkanu, nato 10 let tajnik pri škofu dr. Janezu Jenku. V Rimu sem naredil magistririj iz duhovne teologije. Po vrnitvi sem bil 8 let duhovni voditelj bogoslovcev v Ljubljani. L. 1984 sem prišel v Koper kot generalni vikar. Leto kasneje sem bil imenovan in 27. maja posvečen za škofa pomočnika v koprski stolnici, 16. aprila 1987, na veliki četrtek, pa sem prevzel upravo naše škofije.

Kot škof opravljate (če lahko tako rečemo) dve službi: zaupana vam je skrb za koprsko škofijo in skrb za vse slovenske izseljence.

Kot sem že zgoraj omenil, sem od leta 1987 ordinarij - redni škof koprške škofije, od leta 1989 pa nosim še odgovornost za Slovence po svetu. Vsi papeži, od Leona XIII. (1878-1903) do sedanjega papeža Janeza Pavla II. so izdajali dokumente za delo in skrb za zdomce in izseljence. Veliko navodil in spodbud najdemo v dokumentih II. vatikanskega cerkvenega zbora in po njem. Služba, ki jo opravljam, se zdaj uradno imenuje: narodni ravnatelj za Slovence po svetu. To službo je Cerkev na Slovenskem opravljala že veliko prej.

Skupaj z duhovniki in mnogimi laiki je po drugi svetovni vojni odšel v svet tudi ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Vse do svoje smrti, 16. novembra 1959, je vse svoje moči, sposobnosti in trpljenje posvetil Slovencem po svetu.

Polnih 10 let je bil narodni ravnatelj za Slovence po svetu ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Med Slovence na tujem pa je začel hoditi že prvo leto po škofovskem posvečenju (1968).

Moje naloge so poznati duhovnike, njihove pastoralne sodelavce, razmere, v katerih delajo in živijo ter skrb, da bi slovenske skupnosti in župnije po svetu imele svoje duhovnike. To delo je najtežje. Zelo sem hvaležen redovnim predstojnikom ordinarijem: frančiškanom, kapucinom, lazaristom, salezijancem in minoritom za redovne sobrate, ki jih namenjajo za

Ko človek obide ves svet, vidi podobnosti in razlike, vidi prihodnost ali pa je zaskrbljen.

delo med Slovenci po svetu v tistih deželah, kjer imajo svoje redovne skupnosti. Moja skrb je tudi, da se sam ali kdo izmed slovenskih škofov udeležuje srečanj in slovesnosti, ki so pomembne za posamezno slovensko župnijo ali deželo. Ob takih priložnostih so navadno tudi srečanja s krajevnimi škofi tistih škofij, kjer so naši rojaki dobili novo domovino.

Do zdaj ste obiskali že vse večje skupine slovenskih izseljencev po svetu. Bili ste med Slovenci po skoraj vsej Evropi, v Severni in Južni Ameriki, Avstraliji. Kakšni so vaši vtisi?

Bil sem enkrat ali celo večkrat po vseh deželah, ki jih omenjate. Moji vtisi so lepi in zanimivi. Ko človek obide ves svet, vidi podobnosti in razlike, vidi prihodnost ali pa je zaskrbljen.

V Avstraliji je morda od 30.000 Slovencev polovica iz naše škofije. Za to deželo so značilne velike razdalje. Ko sem v Adelaidi ljudi spraševal, od kod so doma, so mi rekli: iz Postojne, Sežane ali iz Ilirske Bistrice. Misli-

li so si, če mu povemo ime svojega kraja, sploh ne bo vedel, kje to je. Sam sem ob predstavitvah vztrajal, da mi vsak pove vas ali kraj, od kod je prišel v Avstralijo. Nato sem jim povedal, v katero župnijo spada njihova podružnica, kateremu svetniku je posvečena njihova cerkev in kako je ime njihovem župniku. Seveda sem to vedel predvsem za našo škofijo. Na koncu smo prišli do spoznanja, da iz tistih večjih krajev, ki so jih v začetku navajali, ni bil nihče ali pa redki. Nad tem mojim poznanjem njihovih rojstnih krajev so bili tako veseli in presenečeni, da so še druge ljudi vabili na srečanja ali k maši: pridite, iz Kopra je prišel škof, ki ima v glavi računalnik. O naših rojstnih krajih ve veliko več kot mi.

Ali se vam ne zdi, da je slovenski človek v tujini prav s pomočjo globeke vere znal ohraniti svojo narodno identiteto?

Vaše vprašanje, da je vera povezana z narodnostjo, se velikokrat ponavlja. Gotovo je res, da je lahko kdo veren, pa je izgubil svojo narodno identiteto in obrnjeno, kdo je zelo zaveden Slovenec, svoje vere pa ne pokaže. V mnogih primerih pa drži, da sta vera in narodnost pri Slovencih po svetu dve vrednoti, ki se skupaj ohranjata ali pa izgubljata. Če se Slovenci po svetu udeležujejo verskih obredov v materinem jeziku, če po družinah redno molijo, če sô doma med seboj pogovarjajo v slovenščini, če berejo naš tisk in se poslužujejo vsega, kar jim omogočajo slovenske župnije in slovenska verska središča, potem se istočasno ohranjata in poglobljata obe vrednoti: vera in narodnost.

Ali ste med obiski opazili kakšne značilnosti, ki na primer Slovence v Argentini ločijo od Slovencev v Severni Ameriki ali mor-da v Evropi?

Na pastoralnem obisku v Argentini sem bil dvakrat. Po drugi svetovni vojni so tja prišli mnogi slovenski duhovniki, med laiki pa je bilo veliko izobražencev. Ti so se med seboj povezovali in organizirali, zato so lahko tudi toliko dobrega naredili na verskem, kulturnem in narodnem področju. Še eno značilnost sem opazil pri Slovencih v Argentini. Mnoge izobražene žene so potem, ko so se poročile, ostale doma in se popolnoma posvetile vzgoji otrok in družini. Med zadnjim valom izseljencev v Argentino ni bilo razklanosti med verskim in kulturnim življenjem, do česar je prišlo skoraj povsod drugod po svetu in po Evropi, ko je prejšnja komunistična oblast načrtno skrbela za rušenje in spodkopavanje vsega, kar so delali duhovniki.

Cerkev na Slovenskem kljub velikemu pomanjkanju duhovnikov v domovini vedno pošilja med izseljence tudi svoje duhovnike. Mnogi od njih živijo in delujejo v zelo težkih razmerah - gmotnih in duhovnih?

Ko so se Slovenci začeli izseljevati, so za njimi odšli tudi slovenski duhovniki. Zelo bi si vsi želeli, da bi bile slovenske skupnosti iz župnije doma in po svetu še bolj žive in ozaveščene, da bi iz njih prihajalo več duhovnih poklicev.

Škof Metod Pirih med rojaki v Buenos Airesu

Čeprav so glede gmotnega položaja duhovnikov razlike, se mi zdi, da je razen izjem, gmotna stran vsem vsaj minimalno zagotovljena. Prejšnjemu režimu ni uspelo narediti razdora med starejšimi in mlajšimi izseljenskimi duhovniki. Sami od sebe so že zdavnaj začutili potrebo po medsebojnih srečanjih in povezovanju. Kljub razdaljam se srečujejo na delovnih srečanjih, kjer preverjajo in načrtujejo svoje pastoralno delo.

Birma v Buenos Airesu leta 1991 (birmanca Kristjan Raut in Nikolaj Ecker)

Kakšna se vam zdi prihodnost delovanja slovenskih duhovnikov med izseljenci?

Zelo je potrebno, da vsak duhovnik natančno ve, kakšno je stanje na območju, za katerega je odgovoren. Če so se kje Slovenci izselili drugam ali se asimilirali, bo duhovnik šel za njimi ali pa se preselil v drug kraj, kjer ga potrebujejo, želijo in iščejo. V vsaki deželi je nekdo od duhovnikov kot narodni delegat odgovoren za celotno pastoralo. Ti svoje predloge in želje posredujejo meni, škof je pa jih potem obravnavamo na sejah Slovenske škofovske konference, kjer je vedno točka: Slovenci po svetu. Pomembno je, da duhovniki odkri-

vajo, izbirajo ter vzgajajo sodelavce zlasti na kulturnem in narodnem področju, da bi se sami mogli bolj posvetiti oznanjevanju in molitvi za svoje vernike. Danes brez laikov ne gre, pa ne zato, ker primanjkuje duhovnikov, ampak ker so tudi oni božje ljudstvo, izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod (prim. 1 Pt 2,9).

Naša luč z novo, prenovljeno podobo vstopa v 45. leto življenja. Kakšna se vam zdi dosedanja vloga Naše luči tako za izseljence kot za slovenski prostor in kaj bi po vašem mnenju morali napraviti v prihodnje?

Vsem urednikom in tistim, ki so v teh 45 letih pisali v Našo luč, se za njihovo veliko delo iskreno zahvalim. Kljub bralni krizi nam je verski in drug dober tisk potreben. Naša luč je in še vedno opravlja med našimi zdomci po Evropi, katerim je bila najprej namenjena, pa tudi rojakom drugod po svetu, pomembno poslanstvo. To revijo berejo tudi taki, ki ne hodijo v cerkev, in po političnih spremembah doma, si je utrla pot tudi v domovino.

Pri novi podobi Naše luči in pri urejanju Vam želim modrosti, božjega blagoslova ter dobrih sodelavcev, da bo ta revija nagovarjala, vzgajala ter hranila naše drage rojake po svetu in doma.

Za konec bi vas rad povprašal še o papeževem obisku v Sloveniji. Mnogo slovenskih izseljencev se že veseli tega trenutka in se s skupno molitvijo o slovenskih misijah pripravljajo na ta dogodek. Kako potekajo priprave in kako lahko pri tem sodelujejo naši izseljenci?

Že dalj časa se pripravljamo na obisk sv. očeta Janeza Pavla II., v januarju 1996 pa se bo začela neposredna priprava na njegov prihod. Obstaja glavni odbor za pripravo, v katerem so predstavniki Cerkve in države. Ta se srečuje dvakrat na mesec. Poleg njega so še škofijski odbori. Na voljo so razni pastoralni priročniki. O papeževem obisku bo spregovorilo pastirsko pismo slovenskih škofov za leto 1996 in šmarnice. O vsem tem so seznanjeni duhovniki, ki skrbje za Slovence po svetu. Izrednega pomena je molitev v ta namen in vanjo je lahko vključen prav vsak od nas.

Gospod škof, hvala Vam za ta pogovor in vašo skrb, ki jo posvečate vsem Slovincem po svetu.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Novoletno jutro

Slovenske gore so vse prepredene s potmi in stezami. Nekatere so zaznamovane in zelo dobro uhojene, so pa tudi steze, ki niso zaznamovane in morda prav zato toliko lepše in vabljivejše.

Ena takšnih neoznačenih steza je tudi Martin steza. Tako so jo poimenovali domačini - Kopiščani in lovci, ki se vzpenjajo po njej. V njenem zgornjem delu skupaj z gamsi in ruševci doživimo enega najlepših pogledov na venec Grintovcev.

In prav tam, kjer je pogled najlepši in se steza po hudi strmini nenadoma umiri v tistem gozdu, skoraj na samem prepadnem robu Martin stene stoji dvoje viharikov. Vsaj dvajset let se že srečujem z njima. Dve uri hoje do teh dveh tihih, modrih prijateljev je ravno dovolj, da si temeljito otresem dolinski prah skupaj z vsemi tistimi drobnarijami, ki z vsakim korakom v breg izgubljajo svojo napihnjeno pomembnost. Z leti sem se navadil pogovarjati se z molčečima viharikoma.

Zgodilo se je, da sem tudi pred leti, na novega leta dan, prišel do obeh srebrnosivih viharikov. Bila je ena tistih zim ne daleč nazaj, ki so bile

tople in skoraj brez snega. Človek je po dveh urah hoje ravno prav omečen, da si sme brez slabe vesti privoščiti občudovanje narave, kot počitkom navadno rečejo planinci. Položil sem se v tople travnate šope in se zazrl v venec osrednjih Grintovcev. Viharnika sta jima bila čudovit okvir. Vsak na svoji strani sta se ostro zarezala v modro nebo, kot da bi vsak od njiju hotel s prstom pokazati, od kod je udarila strela in ju zlomila. Toda takšna, kakršna ju je pustilo neurje, sta živele naprej in vztrajala. Kljubovala sta soncu in dežju, vročini in mrazu, viharjem in nevihtam.

"Pravzaprav bi mi lahko kaj več povedala o sebi," sem ju na glas povabil in pogledal zdaj enega, zdaj drugega.

Zdelo se mi je, da me je tisti na desni strani pogledal in z globokim, resnim glasom začel: "Sem, ker sem bil."

Levi viharik je nadaljeval: "In vsakdo me bo mogel pozabiti!"

Toda desni viharik se ni pustil ugnati: "In vendar moram reči: Sem in bil sem in bom."

Nato je zopet poprijel viharik z leve strani: "In zato sem več od pozabljenja, neizmerno več od zanižanja, neskončno več od nič."

"Počakajta, prijatelja," sem ju ustavil. "Tole sta

pa vzela Kocbeku."

"Kocbeku?" sta bila začudena. "Morda je pa Kocbek vzel to kakšnemu samotnemu viharniku. Kdo bi vedel? Pridruži se nama! Lepa je ta Molitev na novoletno jutro."

In sem nadaljeval: "Vse je večno, kar nastane."

Nato je desni viharik nadaljeval: "Rojstvo je močnejše od smrti, vztrajnejše od obupa in samote."

Tedaj se je levi viharik obrnil proti dolini: "Rojstvo je silnejše od hrupa in greha, slovesnejše od zavrnjenosti."

Zadnjo misel sta povedala skupaj: "Nikoli ne bom nehal biti. Nikoli."

Njuni zlomljeni telesi sta se vzpeli visoko v sinje nebo. Zazrla sta se čez Grintovec in Skuto v nevidno dalj in nemo obstala.

"Amen." sem dokončal našo molitev.

Vsi trije smo obstali, otrpnili. Biti, preprosto in zgolj samo biti in čisto nič drugega. Nobene ujetosti v "imeti". Z utripom vsake celice doživeti osrečujočo svobodo "biti". Doumeti in sprejeti to najbolj vsakdanjo vsakdanjost, da sem bil, da sem in da nikoli ne bom nehal biti. In začutil sem, da so se vrhovi, grebeni in doline spremenili v srebrne orgle, ki so zadonele nepozabno hvalnico za vse, kar biva, za vse, ki bivamo. Objel sem viharnika in se skupaj z njima zliil v himno veselja in sreče, zato, ker sem; ker sem neskončno več od nič; zato, ker nikoli ne bom prenehal biti. Nikoli. Amen.

Jože Urbanija

Abraham poklican iz Ura na Kaldejskem

Abraham

Abraham je nesporno osebnost, na kateri biblični pisatelj osvetli resnično vero.

Na več mestih v zgodbi o Abrahamu, ta se vije od začetka dvanajstega do sredine petindvajsetega poglavja Prve Mojzesove knjige, se pokaže, kako Abraham z zaupanjem sprejema ne samo božje obljube, ampak ostaja zvest tudi takrat, ko je v svoji veri skušan, ko se zdi, da Bog obljube ne bo držal. To ne velja samo za dogodek na gori Moriji, kjer naj bi daroval svojega sina edinca, ampak že prej, ko gre za vprašanje, ali bo sina sploh dobil. Imeti moramo pred očmi prepričanje tedanje kulture, da so potomci božji blagoslov in verjetno največje življenjsko zadoščenje.

Pred Abrahamom

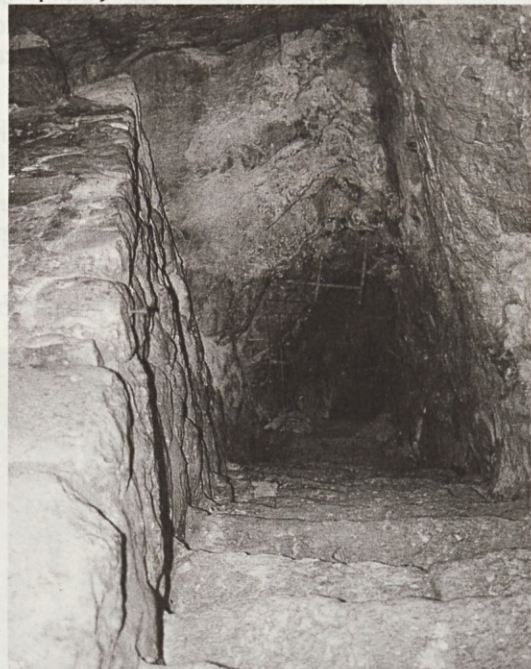
Razlagalec in teolog Gerhard von Raad zanimivo povezuje besedilo iz začetka dvanajstega poglavja Geneze, kjer je v božjem blagoslovu rečeno: "V tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji", s svetopisemsko prazgodovino in še prav posebej z zadnjo zgodbo, zgodbo o babilonskem stolpu. Von Raad ugotavlja, da imamo v prejšnjih zgodbah, te so delo jahvističnega avtorja, vedno shemo: človek ali pa skupina ljudi greši ali naredi nekaj proti božjemu načrtu, nakar sledi božja kazen. V sklopu teh besedil je vedno prisoten poudarek o božji prizanesljivosti, ki temelji na človekovi zavesti o svoji krivdi in z njo povezani pripravljenosti, da bo sprejel posledice svoje krivde. Tako v zgodbi o Adamu in Evi Bog prekolne zemljo in ne prvih staršev. Kajnu da znamenje, ki naj ga varuje pred krvnim maščevalcem, vesoljnemu popotu pa sledi obljuba, da tako radikalnega posega navzlic človekovi krivdi ne bo nikoli več. Glede na zaporedje zgodb, ki očitno stopnjujejo težo in obseg človekove pokvarjenosti, bi stopnjevanje pričakovali tudi v zgodbi o babilonskem stolpu. Čeprav pričakovanega stopnjevanja ni, pa način pripovedi naredi vtis, kot bi pisatelj hotel skleniti krog z vtisom, češ, človek si nepopoljšljivo prizadeva le zase.

Končno stanje je: zmešani jeziki, ljudje razkropljeni, vse je nekako brez perspektive.

Z Abrahamom

Ko pa pridemo iz te tako imenovane svetopisemske prazgodovine v zgodovino, se z Abrahamom odpre za človeštvo nova vizija. Iz mračnega, brezperspektivnega ozračja stopnjevanje človeške krivde v prejšnjih poglavjih Bog pokliče Abrahama kot posameznika, da postane nosilec božjega blagoslova in božjih obljub za vse čase in vse rodove. Tu se v vsem sijaju pokaže temeljno biblično prepričanje, da vse temelji na osebi, posamezniku, in da je družba takšna, kakršni so posamezniki, ki jo sestavljajo.

Abraham je v Svetem pismu prva širše dokumentirana zgodovinska osebnost. Giblje se v zgodovinskem okolju in kulturi, s svojo družino se preživlja kot nomadski pastir, ki potuje po svetu s trebuhom za kruhom. Temu Abrahamu Bog reče: "Pojdi iz svoje dežele in od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem! Naredil bom iz tebe velik narod in te blagoslovil" ter "v tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji". To je odgovor na vprašanje, ki se postavlja v zgodbi o babilonskem stolpu; ali je za človeka kakšna rešitev? Je. V tem ravno,

Potok Cedron - vhod k izviru v podzemlju tik pod Jeruzalemom

Pastir z ovčami na poljanah pred Jeruzalemom

da človek Bogu odgovori z vso predanostjo in zaupanjem.

Predana vera, kot jo najdemo in občudujemo pri Abrahamu, pa ni le sad božje milosti, ampak temelji tudi na zelo razumskih človeških sposobnostih. Gre za zavestno priznanje najvišje avtoritete. Človek je ustvarjen po Božji podobi, v sebi nosi seme božanskosti, ki jo je vsaj za toliko, da jo je sposoben napihnniti čez tiste meje realnosti, ko se v svoji utopiji proglasi za boga ali pa se Bogu preprosto odreče. V globini človeka je minimum njegovega dostojanstva njegova zavest da je omejeno in minljivo bitje, ki nima v oblasti sveta in zgodovine. Presežek, ki pa že govori o njegovi osebnostni rasti, pa je zavestno priznanje Božje avtoritete kot edinega vodila v življenju in delovanju. Tu ima korenine sreča, življenjski optimizem, ki ga srečamo pri vseh velikih vernikih, začenši z Abrahamom.

Predstavljajmo si Abrahamov položaj. Poklican je bil iz domačega okolja, ki je v tistih časih pomenil temelj preživetja, v tuj in sovražen svet. Žena Saraja je bila nerodovitna in obsojena sta bila na življenje brez nasledstva. In v tem bridkem položaju mu pride Gospodova beseda, da bo iz njega nastal velik in mogočen narod ter da se bo po njem in njegovem zarodu razlival božji blagoslov na vse človeštvo.

Iz vsakdanjih izkušenj vemo, da nam zaupanje v tako rekoč brezupne obljube ni blizu. Ne moremo trditi, kak-

šnega duha je bil Abraham, da je upal proti upanju in počel stvari mimo tedanjih običajev. Z gotovostjo lahko trdimo le to, da ni bil človek, ki bi obupal ter se predal malodušju, s katerim bi se zaprl v svoj svet pasivnega odpora. Z zaupanjem, da Bog vsakemu daje aktivno

Ime Abraham pomeni "oče ljudstev" in je jezikovno verjetno podaljšano iz babilonskega Abram, ki po mnenju nekaterih pomeni "ljubi očeta". Abraham predstavlja nekakšen izhod iz stanja prekletstva človeškega rodu, ki se je razdivjalo po Kajnu in Kanaanu. Po Abrahamu ni več starega prekletstva, z njim je začetek Izraela.

Vera, verovati, v starozaveznem pojmovanju pomeni biti trden, pa tudi zaupati. S tem izrazom je opisan odnos človeka do Boga, ki ga lahko ponazorimo tudi s trditvijo: Trdno se drži svojega Boga in zaupaj njegovim obljubam, tudi če ne vidiš možnosti za njihovo izpolnitev.

Nova zaveza starozavezni pomen vere prenaša na Kristusa in sicer pod dvema vidikoma. Z vero v kristusovo osebo in z vero v njegovo besedo, v kateri je zaobseženo vse starozavezno izročilo, vse starozavezno razodetje.

Abraham je arhetip, prapodoba, lahko bi rekli celo prototip človeka vere. Prav v tem se postavlja ob bok največjim bibličnim osebam, kot sta Mojzes in kralj David. Sam pa je v kronologiji biblične zgodovine prvi, ki je nekakšen vzor odnosa človeka do Boga.

vlogo v zgodovini človeštva in da nikoli ne skuša človeka čez meje njegove vzdržljivosti, je zapustil varno območje svoje rodovine, kjer ni imel perspektive, in se podal v svet, kjer bo po božji previdnosti izpolnil svoje poslanstvo.

Na svoji življenjski poti bo prestal še prenekatero življenjsko in značajsko preizkušnjo, v katerih bo dokazoval, da je človek pravega kova, po katerem bo blagoslavljan svet.

Iztok Kržič

„Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo“

Dragi rojaki!

Ko sem sedel pred pisalno mizo, da Vam po naročilu urednika Naše luči napišem pismo, smo ravno vstopili v advent. V čas, ki nas v začetku cerkvenega leta še posebej vabi k čuječnosti, da bi vedno imeli odprte oči in ušesa za božjo besedo, še bolj pa srce in dušo za navdihe Duha, ki nam ga pošilja Jezus. Zato Vam že na začetku želim ter prosim Boga, da bi Vaše življenje postalo en sam veliki advent.

Pišem Vam iz Kölna, mesta, kjer je že dolga stoletja prvo središče češčenja sv. Treh kraljev. Cesar Friderik I. Barbarosa je namreč leta 1162 iz Milana dal prenesti v Köln relikvije, ki naj bi po tedanjem izročilu pripadale sv. Trem kraljem. Takrat je to mesto ob Renu zaslovelo kot romarsko mesto po vsej Evropi. Sv. Trem kraljem v čast so začeli leta 1249 zidati mogočno stolnico, ki je dobila dokončno današnjo podobo šele leta 1880.

Vto mesto, ki so ga naši predniki imenovali Kelmoraj (Köln am Rhein), so v prejšnjih stoletjih romali tudi iz naših krajev. Med 14. stoletjem, ko se je začelo romanje Slovencev v Köln, in letom 1775, ko je ta romanja prepovedal cesar Jožef II., so vsakih 7 let (razen v času vojaska) odhajale velike slovenske množice na to dolgo pot. Romanja se je udeležilo včasih do tristo naših ljudi, ki so se vrnili domov šele po treh mesecih. Ne gre za to, da bi razpravljali, ali gre za pristne ali nepristne relikvije; za nas in gotovo tudi za mnoge takratne romarje je pomemben zgled sv. Treh kraljev, ki jih Sveto pismo imenuje Modri z Vzhoda. Morda so bili to modreci takratnega časa, ki so iskali Resnico življenja in po njej hrepeneli. Preprosti pastirji in učeni modreci nam govorijo, da Bog ne potrebuje najprej naših sposobnosti, ampak odprto srce za njegovo razodetje.

Dovolite mi, dragi rojaki, da se zdaj preselim mesec naprej, v začetek januarja oziroma novega leta, ko boste brali to moje pismo. Če kdaj, potem v teh dneh drug drugemu voščujemo: Srečno novo leto! Vse dobro! Mnogo zdravja in zadovoljstva! Morda bo kdo nekoliko bolj veren, dodal: ...in božjega bla-

goslova! Lepo in prav je, da drug drugemu voščujemo in želimo vse dobro. Vendar, obrnimo se nekoliko tudi vase in se vprašajmo, kaj sam napravim, da bo leto res dobro in srečno? Premalo so samo lepe besede, treba je tudi naših dejanj. Mi pa se preveč zanašamo samo na lastne moči in svoja spoznanja, zato pa tako težko postajamo boljši in smo stalno razpeti med lepimi besedami in neučinkovitostjo.

Prosimo Boga, da bi postajali toliko zreli in dosledni, da bi to, kar govorimo in želimo, tudi uresničevali in potrjevali v vsakdanjem življenju. Jaz bi vam na začetku novega leta s staro ljudsko modrostjo zaželel: „Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo“. Kajti če smo postavili Boga na začetek in se v veri njemu izročimo ter računamo na njegovo pomoč, potem verjemite, dragi rojaki, nas bo Bog res vodil in usmerjal. Kot pravi apostol Pavel, „Vse premorem v Njem, ki mi daje moč“. Zato odprite srce in dušo Bogu in pustite, da bo v novem letu po vaših sposobnostih, ki vam jih je On dal, tudi v vas in po vas sredi okolja, v katerem živite, deloval.

Pa še nekaj: V tem letu se pripravljamo na prihod svetega očeta v našo domovino Slovenijo. V duhu in veri, morda pa tudi osebno se ob papeževem obisku pridružimo rojakom v domovini. Srečanje s papežem naj bi bile za nas Slovence nove binkošti. Kakor so se apostoli na binkošti v moči Duha utrdili v veri, tako naj bi tudi ta obisk nas potrdil v veri. Geslo tega obiska je namreč: „Oče, potrdi nas v veri“. Morali bi izprositi z Marijo, da bi dosegli polnost Duha in postali goreči kristjani. Mislim, da je najboljša priprava z Marijo in po Mariji, kajti če je ona pripravila apostole na prejem Sv. Duha, bo znala tudi nas pripraviti na ta pomembni dogodek. Bog, vir in začetnik vsakršnega blagoslova naj vam da svojo milost, razlije na vas bogastvo svojega blagoslova in vse leto varuje vaše življenje.

Vaš izseljenski duhovnik Martin Mlakar, župnik v Kölnu

Spoštovani bralci naše revije in prijatelji dobrega tiska!

Pred Vami je Naša luč, revija za Slovence po svetu, v nov obleki. Spremenjena ni le zunanja podoba, poskušali smo ji dati tudi nekaj novih vsebin. Obenem to vsekakor ni zadnja prenova, še se bomo skušali pozorno odzivati na nove zahteve našega življenja na tujem. S tem našim listom namreč želimo biti blizu ljudem in razmeram, ki jih doživljamo z rojaki po svetu.

Pri tem si seveda obetamo pomoč z nasveti in sodelovanjem od vseh, ki Vam je naš list dobrodošel. Vemo in čutimo, da je med bralci kar lepo število takih, ki bi želeli tudi pomagati pri oblikovanju in posodabljanju revije. Izkušstvo nam govori, da nas kdo izmed Vas dobronamerno opozori, kaj bi bilo bolje in še večkrat, kaj je manj primerno in narobe.

Sami vidimo, da se je koncept revije iz časa, ko je vladala diktatura v domovini, nekako sam po sebi začel spreminjati skupaj s spremembami v družbi doma. Pomislite, da je le nekaj let od tega, ko v naši reviji ni bilo nobenega komehtarja iz slovenskih časnikov. Ni bilo kaj objavljati, ker je takrat vse tulilo v en rog skupaj z vsemi časniki in revijami, ki so med nas prihajale iz Ljubljane. Naša luč je prinašala mnenja od zunaj, iz demokratičnega sveta. Bila je alternativna, zato zaželena in preganjana.

Potem je nenadoma postalo zanimivo pisanje v Mladini, Novi reviji, Družini... Domovina se je začela spreminjati in utrip tega v javnih glasilih je postalo zanimivo branje. Da ni bilo vse dolgoročnega značaja, se vidi iz razmer sedanjega časa in se bo za naprej še bolj jasno pokazalo. Uredništvo Naše luči si je in si bo prizadevalo izluščiti iz vsega tisto, kar je v soglasju z njeno osnovno usmeritvijo: to pa je krščanski pristop k presojanju dogodkov in v iskanju poti naprej. Predvsem bomo skušali jasneje zapisovati, kako v današnjih razmerah razlikovati, kaj kdo reče, ko govori besede: demokracija, svoboda, pravica, sprava, revanšizem, kultura, napredek itn... Zato smo si želeli razširiti krog sodelavcev. Vendar vse to ni zastoj.

Ne bomo dvigali cene Naši luči, dokler bomo le mogli zdržati in obenem izboljševati našo revijo. Zaradi

bralcev in njenih podpornikov. Že do zdaj smo bili navezani na nekatere posameznike podpornike Naše luči. Zaradi novih zahtev pa želimo razširiti njihov krog in ustanovljamo **Tiskovni sklad Naše luči**. Član bo vsak, kdor nam bo s posebnimi darovi omogočil, da se bo revija razvijala in še bolj ko doslej bogatila slovenske rojake po svetu. Mnogim Slovencem na tujem je namreč Naša luč edini slovenskokulturni družabnik in jim tudi nadomešča krog domačih prijateljev.

Pomagajmo si torej med seboj. Vsak, ki bo prispeval v Tiskovni sklad NL, bo prejel ob letu priznanje, znamenje naše hvaležnosti. Darovalci na tujem naj se obrnejo na najbližjega župnika ali na gl. urednika, če želijo imeti tudi potrdilo za odpis pri davku na računskem uradu.

Vabimo Vas: Postanite podporniki verskega tiska med Slovenci po svetu.

Janez Pucelj, gl. urednik

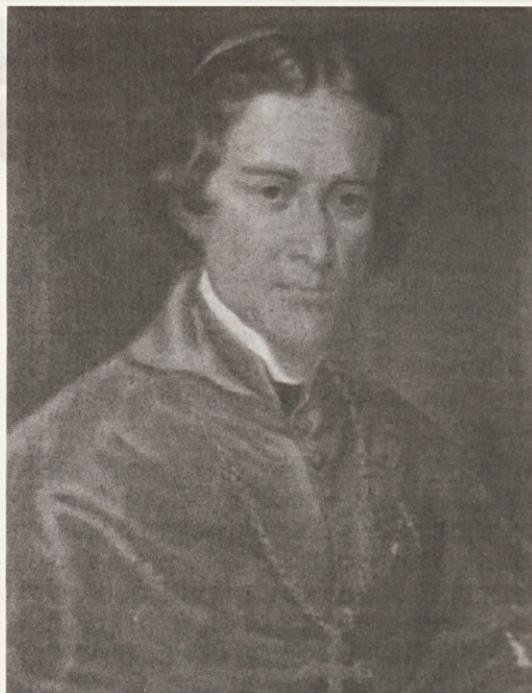

Friderik Irenej Baraga

Rojen 29. junija 1797 na gradišču Malavas pri Dobruhi, umrl 19. januarja 1868 v Marquetteu (ZDA). Svoje prvo pastirsko pismo (Baraga je bil za škofa posvečen - pomenljivo - na praznik vseh svetih 1853 v Cincinnatiju) je škof Baraga sklenil z besedami: "Zlasti si prizadevajte, da boste imeli resnično ljubezen do Boga, kar je temelj vsega krščanstva in veličastno znamenje izvolitve za zveličanje. Če ljubite Boga iskreno in nad vse, boste lahko spolnjevali vse druge dolžnosti do njega. Nič ni težkega, nič utrudljivega za ljubeče srce." K taki popolni ljubezni kliče Baraga vse ljudi brez izjeme: "Ne mislite, da so samo nekatere izbrane duše dolžne tako ljubiti Boga. Ne! Mi vsi smo dolžni tako ljubiti Boga!"

To, kar je učil z besedami, je Friderik Baraga neprestano dokazoval s svojim življenjem. Postal je apostol božje ljubezni. Kot kaplan v Šmartnem pri Kranju (1823-1828) je božjo ljubezen skušal ljudem približati ob češčenju Jezusovega srca. V Metliki (1828-1830) je svojo globoko povezanost z Bogom prelil v molitvenik Dušna paša za kristjane, kateri žele v duhu in v resnici Boga moliti (Ljubljana 1830).

Gnan od neustavljive božje ljubezni se je leta 1830 dal na voljo škofu Fenwiku v Cincinnatiju (ZDA), ki ga je poslal v najodročnejši in najbolj zanamarni del svoje škofije. Poslal ga je delovat med indijance ob Michiganskem (indijanci Otava) in Gornjem jezeru (indijanci Čipeva). Tem ljudem je dal prve knjige v njihovem jeziku (slovnico in slovar za oba jezika), prizadeval si je za njihovo pravno in socialno varnost in jih branil pred izkoriščanjem belcev. Predvsem pa jim je prinašal blagovest o božji neizmerni dobroti in ljubezni. Leta 1844 je iz misijonske postaje v L'Ansu pisal: "Samo želja, da bi tem ubogim indijancem pomagal k zveličanju, me zadržuje tukaj. Tu res nimam nobene življenjske ugodnosti, pogostoma komajda najpotrebnejše življenjske stvari; vendar kolikšna tolažba, kakšno preobilno plačilo, kakšna neizrečena radost bo nekoč zame, ko me bodo ob sodnem dnevu obstopili nekateri teh mojih dobrih otrok v Kristusu ali, kakor upam, vsi in bodo strogemu sodniku pričali: Ta nam je prvi oznanil božjo besedo, nam pripovedoval o tvojem usmiljenju, katerega si skazal ljudem po svojem Sinu in nam je naša srca napolnil z vero in ljubeznijo vate! O kako hvaležen sem Bogu, da me je poklical v res težak, a zelo ljubezniv misijonski stan."

Baraga je v misijonskem delu resnično izgorel. Čeprav je bolehal skorajda poldrugo leto, ga je smrt iztrgala dobesedno sredi dela. Ob njegovi smrti so bili njegovi sodobniki prepričani, da je umrl svetnik, vendar je trajalo vse do leta 1930, da se je začel uradni postopek za razglasitev Friderika Barage za svetnika. V letih 1967-1972 je bil zaključen škofijski postopek in istega leta se je začel apostolski proces. 2. aprila 1982 je Kongregacija za zadeve svetnikov izdala odlok, da v Baragovih pismih ni ničesar zoper vero in nramnost. Od takrat pa se stvari niso kaj dosti premaknile naprej. Svetnikov nam nihče ne bo vsiljeval. Zanje se bomo morali potruditi sami. Prav je, da Baragova zveza skrbi zato, da spomin na tega "svetega moža" med nami ne ugasne. Vendar dokler ne bo ljubljanski nadškof določil človeka, ki se bo z vsem žarom in vso svojo energijo posvetil Baragovi zadevi in o njem napisal življenjepis po kriterijih, ki jih zahteva rimska kongregacija, se postopek za razglasitev Barage za svetnika ne bo premaknil z mrtve točke. Če še nimamo človeka naše krvi, ki bi ga Cerkev uradno razglasila za svetnika, je to predvsem in prvenstveno naša krivda. Zato je skrajni čas, da slovenski katoličani tudi na tem področju kaj storimo.

France M. Dolinar

SLOVENIJA '95

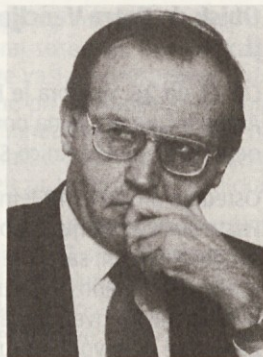
Leto, ki se je počasi izteklo, lahko za slovensko politično, gospodarsko in mednarodno življenje označimo kot leto stagnacije. Še vedno se kot jara kača vlečejo razni procesi, ki nikakor ne morejo priti do pravega sklepa. Poravnava medvojnih in povojnih krivic še vedno visi v zraku. Zdi se, da slovenski politiki in vladi pojenjuje sapa na celi črti. Brezposelnost se je proti koncu poletja spet povečala, v nekaterih mesecih se je tudi proizvodnja začela ustavljati. Toliko "opevana zgodba o uspehu", ki so jo vrgli v veter liberalni demokrati, se čedalje bolj približuje zgolj zgodbi in oddaljuje od uspeha. Najhuje je na področju zunanje politike, kjer je Slovenija čedalje bolj osamljena. Slovenija ima predvsem dve posebno žgoči področji. To so odnosi s Italijo in odnosi s Hrvaško. Na nobenem ni videti, da bi se približevali kakšni rešitvi. Samo s srednjeevropskimi državami se je Slovenija sporazumela in je pristopila k trgovinskemu združenju, vendar se zdi, da bodo pri tem krajši konec potegnili slovenski kmetje. Uvoz kmetijskih pridelkov iz teh držav se bo sprostil, kar bo še dodatno oviralo prodajo slovenskih kmečkih pridelkov doma.

Samo v razmerju do Cerkve je slovenska politika pokazala nekaj živosti, vendar v negativnem pomenu. Napadi na Cerkev so se stopnjevali vse do poznega poletja. Kaže, da je šele bližina papeževega obiska rahlo utišala najhujše nasprotnike Cerkve, vendar je to varljiv videz. Človek se sprašuje, od kod tolikšna sovražnost do Cerkve.

Nekaj gre gotovo pripisati strahu pred Cerkvijo in nezaupanju vanjo, kar so še razpihovala javna glasila, ki so še vedno v rokah starih, bolj ali manj komunističnih ali vsaj levo usmerjenih in ateistično obarvanih sil. Vendar se opazovalci ne morejo znebiti vtisa, da gre za precej organizirano gonjo, ki ima politično ozadje, saj gre za tako hude napade, kakor jih nismo poznali v zadnjih desetletjih niti v komunizmu. V ozadju je strah, da bi se Cerkev preveč povezala s strankami slovenske pomladi, posebej pa še s Socialdemokratsko stranko Janeza Janše. Zato je bilo toliko očitkov na račun stališča, ki ga je komisija Pravičnost in mir zavzela do dogodkov v Depali vasi, ki so pripeljali do odstavitve J. Janše. Leve sile so močno zamerile Cerkvi tudi izjavo, ki jo je dala pred občinskimi volitvami. Hudi napadi na Cerkev so se začeli točno po dogodkih in Depali vasi in se še stop-

njevali po občinskih volitvah kot odgovor na ravnanje vodstva Cerkve.

To je precej škodilo njenemu ugledu. Hkrati so se popolnoma ustavili pogovori med državo in Cerkvijo. Krovna komisija se je po enem letu sešla spet junija '95, zadnja seja, ki je bila predvidena za konec oktobra, pa je bila predstavljena na predlog cerkvenega dela. Zdaj je vlada imenovala na čelo komisije že tretjega človeka, in sicer ministra za okolje dr. Pavla Gantarja, kar kaže razumeti kot izrazito ideološko in ne več pragmatično pristopanje k stvari.

dr. Anton Stres

Zanimivi so tudi najnovejši pojavi. Leve sile so doživele poraz na univerzi. Za rektorja ni bil izvoljen njihov kandidat, prav tako so doživele poraz na volitvah v študentsko organizacijo, ki je zdaj spet v rokah katoliško usmerjenih študentov. Maščevanje je sledilo kaj kmalu: ljubljanski nadškof ob svoji 75-letnici ni bil izvoljen za častnega doktorja ljubljanske univerze, kakor je predlagala Teološka fakulteta in je njen predlog podprla strokovna komisija.

V ta splošni okvir nasprotovanja Cerkvi spada tudi neuspela sprava. Medtem ko je ves svet slavil zmago nad nedemokratičnim nacizmom, so naše leve sile skušale pripraviti tako proslavo konca II. svetovne vojne, kakor smo jih poznali pod komunizmom in ki bi slavila tudi zmago komunistične revolucije. Uradna politika ni sprejela nobenega predloga, ki bi omogočil proslavo vseh Slovencev. Posledica je bila nujna. Različne nazorske skupine so pripravile svoje proslave z različnimi naglasi. Ljudstvo se je ob proslavah spet razcepilo, vendar se levim silam ni posrečilo pripraviti kakega posebnega slavlja, proslava pa je bila velik neuspeh, hkrati pa tudi žalostna slika narodne razdvojenosti.

V letu, ki je za nami, se je torej še jasneje kot doslej kazala odločna volja starih sil, da ohranijo vso oblast in da pri tem ne izbirajo sredstev. To je tisto, kar je skrb zbujajoče. V hipu, ko jim demokratična pravila ne prinesejo zmage, so pripravljani postaviti demokratična pravila pod vprašaj. Zato obstaja utemeljena bojazen, da v Sloveniji boj za demokracijo še ni dobljen.

Obisk dr. Petra Vencelja v Argentini in Braziliji

Od 17. do 25. oktobra je bil dr. Vencelj na obisku v Argentini, kamor je na povabilo Zedinjene Slovenije odpoštoval na 40-letnico Slovenskega dneva.

Osrednjo proslavo 40-letnice Slovenskega dneva na Pristavi v Castelarju je obiskalo največ ljudi v vseh štiridesetih letih, saj jih je prišlo več kot 1.400. Med obiskom v Buenos Airesu se je dr. Vencelj srečal s predstavniki Slovenskega podpornega društva Triglav in se pogovoril o skupnih načrtih. Srečal in pogovarjal se je tudi z vodstvom slovenske šole in učiteljskim zborom v Slovenski hiši.

Dr. Vencelj se je sešel tudi z argentinskim ministrom za šolstvo in kulturo **J. A. Rodriguezom**. Pogovarjala sta se o možnosti ustanovitve argentinsko-slovenske šole.

Obiskal je še predsednika Instituta Sanmartiniano, (zgodovinski inštitut), ki skrbi za stike z drugimi državami, Ministrstvo za zunanje zadeve, kjer ga je sprejel direktor oddelka za Srednjo Evropo V. Espeche Gil, in se pogovarjal na Fundacion "El Libro", kjer pripravljajo največji knjižni sejem na južnoameriški celini. Naslednje leto bo na tem sejmu sodelovala tudi Slovenija.

Od tam je za dva dni odšel v Brazilijo, kjer se je srečal s tamkajšnjimi Slovenci. Častni konzul RS v Braziliji **Bogdan Šalej** je v Sao Paulu priredil sprejem v čast državnega sekretarja in ob odprtju častnega konzulata, udeležilo se ga je prek sto gostov. Dr. Vencelj se je zaslužnima Slovincema v Braziliji **Janezu Hlebanji in Vladimirju Ovcu** zahvalil za nesebično delo v slovenski skupnosti v Braziliji. Obiskal je tudi tovarno Janeza Hlebanje v državi Minas Gerais. Dr. Peter Vencelj pa je obisk v Braziliji izrabil tudi za delovni obisk pri predsedniku parlamenta Sao Paola in generalnem sekretarju vlade države Sao Paulo.

Obisk dr. Petra Vencelja v Splitu

Od 9. do 12. novembra je dr. Vencelj na povabilo Slovenskega društva Triglav v Splitu in Generalnega konzulata RS v Splitu obiskal tamkajšnje Slovence. Slovensko društvo Triglav je 11. novembra pripravilo martinovanje, ki se ga je udeležilo prek 400 ljudi. Dr. Vencelj se je z upravnim odborom Slovenskega društva Triglav dogovoril za nadaljnje sodelovanje. Mate-

ri osmih otrok pa je izročil potrdila o slovenskem državljanstvu za vseh osem otrok.

Tretji strokovni seminar za slovenske učiteljice in učitelje, ki poučujejo na južni polobli

Januarja 1996 bo Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu tretjič pripravil strokovni seminar za učiteljice in učitelje, ki poučujejo slovenski jezik in druge predmete v Argentini in Avstraliji.

Prvi del seminarja, pripravlja ga Ministrstvo za šolstvo in šport v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo, bo obsegal strokovno-teoretični del, drugi del seminarja pa predstavitveni del (strokovne ekskurzije po Sloveniji, obisk kulturnih ustanov, srečanja...).

Dr. Peter Vencelj v dvorani Slovenskega doma v Parizu

Podoben seminar namerava urad pripraviti konec avgusta in v začetku septembra tudi za učiteljice in učitelje slovenskega jezika s severne poloble; o tem bomo kaj več poročali v naslednji številki Naše luči.

Obisk državnega sekretarja za Slovence po svetu v ZDA

Dr. Vencelj se je 18. in 19. novembra udeležil slovensosti ob odprtju največjega slovenskega doma v ZDA, v mestecu Lemont (predmestje Chicaga). Slovenskemu kulturnemu središču od vsega začetka predseduje **g. Martin Hozjan**. Po odprtju omenjenega središča v Lemontu je državni sekretar za Slovence po svetu obiskal Cleveland, kjer živi največja slovenska skupnost v ZDA. Med dvojnepoldnevnim bivanjem v Clevelandu je obiskal nekaj slovenskih domov in se pogovarjal s predsedniki in odborniki bratskih organizacij SNPJ, KSKJ, ALMA ter s predstavniki cerkvenih organizacij.

Lea Deželak

Božični prazniki nam z neskončno ljudomilostjo kličejo: Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje. Verno srce čuti nekaj tihega, skrivnostnega in svetega, a skozi adventni čas prav posebno domačega in še zlasti na sveti večer. Jaslice z božjim Detetom, polnočnica in lepo božično petje nam ustvarjajo posebno razpoloženje, da božjo bližino naravnost čutimo.

Povsod po V. Britaniji je za božič že dolgo ustaljena lepa navada, ki je prešla v splošno državno pravilo, da se na sveto noč opolnoči pa vse do jutranjih ur praznika sv. Štefana ustavi ves mestni in krajevni, avtobusni in železniški promet, vključno s podzemeljsko železnico. Tako na sam božični dan ne morete potovati drugače kot z lastnim prevozom ali s taksijem, ki pa na sveti dan ni pogost in je povrh še precej dražji kot običajno.

Prav je, da so ljudje vsaj enkrat v letu zares doma, po možnosti vsak v svoji družini, saj je božič izrazito družinski praznik.

Naši rojaki, ne samo raztreseni po Britanskem otoku, ampak po vsem svetu, si pa še prav posebno želijo, zlasti na sveti večer, biti doma v svoji rodni domovini. Na sveti večer poromajo v svojih spominih domov. V domači farni cerkvi bi radi prisluhnili večno lepim božičnim melodijam, ki so jih peli in poslušali v svoji mladosti. V tujini lahko le v mislih podoživljajo lepoto domačega božiča, ob slovenskem bogoslužju pa tudi dejansko. Ker so slovenske maše po vseh krajih, kjer živijo naši rojaki že v adventnem času, sta na sveti večer in za božič preskrbljeni

s slovenskim bogoslužjem le dve večji skupnosti. Tudi tokrat je bila, kljub boleznim in starosti članov naše katoliške skupnosti, udeležba pri naših adventnih in božičnih srečanjih kar zadovoljiva.

ŽPS

Zlati poročni jubilej dr. Jožeta in gospe Marije Jančar iz Bristola

V nedeljo, 17. oktobra, sta **dr. Jože in gospa Marija Jančar** praznovala 50 let skupnega življenja. Praznovanje je potekalo v Španiji - na njunem počitniškem domu.

V preprosti krajevni cerkvi se je zbralo lepo število ljudi - otroci in vnuki iz Anglije, sorodniki iz Slovenije, Amerike in novi prijatelji iz Španije.

Obnovitev poročnih obljub med sv. mašo je potekala v najlepšem redu, sicer v španščini, ki jo zlatoporočenca odlično obvladata, a večina navzočih je obredu kljub drugačnemu jeziku brez velikih težav sledila. Za sklep pa smo, kar nas je bilo Slovencev, zapeli priljubljeno Marijino pesem Lepa si, lepa si, roža Marija.

Zlatoporočenca sta se spoznala

Slavljenca zlatega poročnega jubileja ga. Marija in g. Jože Jančar

že v zgodnji mladosti. Doma sta iz skoraj sosednih vasi. Micka iz Ponove vasi pri Grosupljem, Jože iz Žalne pri Grosupljem. Po končani gimnaziji se je Jože vpisal na medicinsko fakulteto v Ljubljani. Dve leti za Jožetom pa še Micka.

Vojna vihra je njun študij ustavila. Maja 1945 sta kot mnogi naši katoliški akademiki odšla čez Karavanke na Koroško, od koder ni bilo več vrnitve.

V begunskem taborišču v Lienzu sta si obljubila večno zvestobo. V navzočnosti velikega števila rojakov ju je poročil **msgr. Škrbec**.

Njuna skupna življenjska pot ju je iz begunskega taborišča peljala najprej v Anglijo, nato na Irsko, kjer je Jože končal študij medicine, in zopet nazaj v Anglijo. V mestu Bristol sta si "zakoličila" stalno bivališče. Začeli so se jima rojevati otroci. Najprej je prišla na svet hčerka **Sonja**, kasneje še dva fanta, **Joško in Martin**.

Marija se je od tedaj popolnoma posvetila družini, medtem ko je Jože poleg vloge družinskega očeta neutrudno nadaljeval študij in dosegel visoke uspehe na področju psihiatrije. Postal je znan univerzitetni profesor in znanstvenik.

Leta 1985 se je upokojil in od takrat z Marijo uživata zaslužen počitek v mirnem predelu Bristola, kjer sta si ustanovila svoj dom, ki sta ga po antični Ljubljani poimenovala "Emona".

Bog Vaju živi še na mnoga leta!

Slava Breclj Jančar

Tudi slovenska skupnost v Veliki Britaniji in slovenska katoliška misija v Londonu se pridružujeta čestitkam zlatoporočencema in jima kliče na mnoga zdrava in srečna leta v krogu svojih domačih in slovenske skupnosti.

Božji blagoslov na Vaju spremlja vedno in povsod!

Osmrtnica

Vsem prijateljem in znancem, rojakom iz Anglije in Walesa sporočamo, da je 21. novembra 1995 s tega sveta v večnost nenadoma odšel naš dobri **Stanko Bitvus** iz Risce v Walesu. Vzrok njegove nenadne smrti je bila srčna kap.

Stanko, dobri in skrbni mož naše drage **Slavke**, nadvse zveste članice slovenske katoliške skupnosti v Walesu, je bil rojen v Litvi 3. januarja 1925. Komaj 17-letni fant je iz Litve pobegnil. Po kratkem postanku v Nemčiji ga je pot begunstva pripeljala v Avstrijo, in sicer v Vrbo na Koroškem. Tam se je zaposlil v hotelu "Holiday Inn", ki je bil namenjen za oddih angleškim vojakom.

Po srečnem naključju je bila vistem hotelu zaposlena tudi naša Slavka, doma z Jesenic. Ko sta se spoznala, sta sklenila, da odideta v Anglijo. Leta 1947 sta prišla na Britanski otok. Naslednje leto sta se poročila.

Stanko je dobil zaposlitev pri železarskem trustu "British Steel" v Newportu (Gwent) v Južnem Wa-

Pokojni Stanko Bitvus (1925-1995)

lesu. V kraju Risca blizu Newporta in Cardiffa sta si ustanovila dom. Rodil se jima je edini sin **Alan**, ki je že poročen in je učitelj v bližnjem kolegiju.

Stanko in Slavka sta živela mirno in srečno skupno življenje celih 30 let, dokler ju ni smrt ločila. Od Stanka, ki je tako rad prihajal k slovenskim mašam v Aberdare in na druga naša srečanja, se je slovenska skupnost v Walesu z župnikom **g. Cikanekom** poslovila v ponedeljek, 27. novembra, v kapeli krematorija v Newportu.

Slavki in sinu Alanu z ženo Lindo izrekata slovenska katoliška skupnost v V. Britaniji in slovenska katoliška misija v Londonu globoko sožalje ter zagotavlja molitve za Stankov večni pokoj.

ŽPS

avstrija

DUNAJ

V oktobru smo Kraljico venca rožnega še posebej počastili s tako imenovanim živim rožnim vencem, ki smo ga molili po določenem namenu. Petnajst Slovencev je vsak dan skozi ves oktober zmolilo desetko rožnega venca.

In že je tu november, ki smo ga pričeli z zahvalno nedeljo, na kateri so nastopili tudi naši tamburaši.

V turobnih, meglenih novembrskih dneh, ko je sneg že nekajkrat zaman poskušal pobeliti dunajske ulice, pa sodelavci Slovenskega pastoralnega centra niso mirovali, ampak so zbirali sredstva za beljenje cerkve Srca Jezusovega. Pripravili so kar dva sejma - boljšega in tri tedne za tem še adventnega. Izkupička obeh sejmov sta namenjena tej potrebi: prenovi notra-

njosti božjega hrama.

Boljši sejem je bil 11. in 12. novembra. Predmete pa smo zbirali že veliko prej in jih nabrali izredno veliko - od keramike, steklene in emajlirane posode, kipcev, igrač, slik, knjig, oblek in obutve do starih tehničnih predmetov. Zaradi obilice raznovrstnih predmetov je prodaja potekala v vseh razpoložljivih prostorih našega pastoralnega centra. Zahvaljujoč pravočasnim obvestilom v javnih občilih, je bil obisk zelo dober in finančni izid razveseljav.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali predmete za prodajo in sodelovali ter pomagali pri njej.

2. in 3. decembra pa je bil adventni sejem, kjer so domiselne organizatorke predstavile pisano paleto izdelkov slovenske domače obrti.

Med temi izdelki smo lahko videli nostalgичna lectova srca, dražgoške kruhke, lončarske izdelke, panjske končnice, idrijske čipke, skratka stvari, katerih se razveselita oko in srce. Manjkala ni niti zbirka dobrih vin, ki so zorela pod primorskimi soncem. Lahko smo kupovali božične sveče, ki jih je pred nami po želji okrasila šolarica **Katarinca**, ali kuhalnice, povezane v šopek žitnega klasja. Prireditelj je bila vredna obiska.

Med obema sejmoma pa je deloval naš tradicionalni "šank" z bogato ponudbo toplih in hladnih jedi, peciva in pijač - vse delo požrtvovalnih gospodinj.

V nedeljo, 3. decembra, je prišel med nas Miklavž. Po temeljitem predhodnem opazovanju otrok in odraslih se je odločil, da bo prišel tudi letos, saj so bili dani vsi pogoji za obisk in obdarovanje otrok.

Takoj po sveti maši, med katero nam je lepo prepeval mešani pevski zbor pod vodstvom **gospe Vlaste Lavrenčič**, so se pričele

Krst Filipa René Sadl v župnijski cerkvi v Traunu.

priprave za Miklavžev prihod. Otroška skupina je v režiji slovenske učiteljice **Danice** zaigrala skeč o Miklavžu. Potem pa so prišli majhni, ljubki angelci. Otrokom, ki so Miklavža nestrpnost pričakovali, so se zasvetile oči in pordela lica in potem se je zgodilo - prišel je Miklavž s pravo škofovsko kapo in belo brado. Košaro z darili so prinašali ministranti. Prislunil je recitacijam najmlajših, nato pa nagovoril otroke in odrasle. Začel je deliti darila - najprej najmlajšim, nato pa v zahvalo in priznanje še nekaterim odraslim: g. župniku, ge. Karmen, ge. Vlasti...

Miklavž nas je pred odhodom še obvestil, da bo predvidoma v januarju pričel v slovenskem kulturnem centru na Dunaju delovati prvi slovenski vrtec. Vse, ki se zanj zanimajo, je prosil, naj se čim prej oglasijo in prijavijo svoje otroke.

Po Miklavževem odhodu smo se zbrali v naši dvorani, se pomenkovali, občudovali in kupovali izdelke, ki nam jih je ponujal adventni sejem, in se po potrebi krepčali z dobrotami.

Istega dne popoldne sta nam avstrijski fari Kristusovega vstajenja in sv. Jožefa pripravili "Mali adventni koncert", na katerem so izvajali dela klasikov cerkvene glas-

be 17. in 18. stoletja. Koncert je bil v naši cerkvi; izvajalci pa so nam še dodatno obogatili Gospodov dan.

Uredništvu in vsem bralcem želim uspešno, mirno in blagoslovljeno novo leto 1996

Darja B.

LINZ

12. novembra je bilo v našem centru martinovanje. Slavili smo god **g. Martina Dominka**, ki s svojim petjem pri cerkvenem zboru in s strežbo v centru veliko prispeva za slovensko skupnost.

Na ta dan smo obhajali tudi 75. rojstni dan **g. Silve Joun**. Že leta 1963, ko je prišla v Linz, se je pridružila slovenski skupnosti, v kateri redno sodeluje kot cerkvena pevka in vestna sodelavka, saj je vanjo vložila veliko svojega prostega časa. Pri nedeljski maši redno in zelo zbrano bere berila.

Isti dan smo obhajali tudi rojstni dan **gospe Hollingerjeve**. Ne smemo pozabiti na **g. Antona Zoreta**, ki je tudi te dni obhajal rojstni dan.

Za njegovo vodenje pevskega zbora in druge skrbi, ki jih ima z našo skupnostjo, mu izrekamo iskrena hvala.

Vsem slavljenecem želimo mnoga in zdrava leta ter se jim hkrati zahvaljujemo za njihovo gostitev. **G. Sadlu** in njegovemu sinu **Ludviku** pa se zahvaljujemo za glasbeno spremljavo.

19. novembra smo obhajali 41. rojstni dan **g. Zlatka Ribiča**. Za njegovo sodelovanje v slovenskem centru mu izrekamo zahvalo. G. Zlatko je v Zgornji Avstriji predstavnik za slovenske družine. Njemu in njegovi ženi **Darinki** želimo mnoga zdrava leta in obilo božjega blagoslova.

Na praznik Kristusa Kralja nas je obiskal **dr. Vinko Potočnik**. Njegovega obiska smo bili zelo veseli, saj ga že dolgo nismo videli.

Slovenska skupnost

PREDARLSKA

Martinovanje: Jesen je sama po

(Linz) Nove orgle pri karmeličankah

sebi bogata, saj v tem času dozorijo sadovi zemlje.

Zanje naj bi se človek zahvalil Stvarniku. Zato imamo zahvalno nedeljo, ko se spomnimo na Njega, od katerega pride vsak dober

dar. Današnji človek to težko sprejema, zato se ne zahvaljuje za stvari, ki jih dobi v trgovini. Drugače gleda na vse to kmetovalec, ki si v znoju in trudu prizadeva za pridelke svojih rok. Zanj ni samo po sebi umevno, da zrastejo in jih uživamo. Od tolikih okoliščin je vse rastje odvisno, če je vse po sreči, je kmet vesel, zadovoljen in hvaležen. Če pa so pridelki uničeni, je žalosten, a vendar hvaležen tudi za to, kar je zrastle.

V naših vinorodnih krajih, kjer rodi trta in daje sladko vince, pa je martinovo praznik, ko se naj bi zahvalili za sad trte. Veselje pride do izraza pri martinovanju, običaju, ko postane iz mošta vino. Obhajali so ga različno. Vaščani so se zbrali na martinovo in ob novem vinu dali veselju "duška". Ob petju in godbi so se razveselili in ob lepih običajih podoživljali delo v vinogradih. Trud in napor celega leta je bil pozabljen, posebno če je trta bogato obrodila.

Običaji so se ohranili do današnjega dne, a se marsikje izrodili v pijančevanje in neokusno norčevanje iz svetnika in blagoslova novega vina. To je pokazatelj kulture modernega človeka, ki skuša vse osredotočiti na raven telesnih užitkov.

Slovenci na Predarlskem smo obhajali martinovanje 18. novembra 1995 v Rankweilu. Prav na ta dan se je lepo in toplo jesensko vreme spremenilo. Mraz in sneg sta napovedovala bližnjo zimo. Kljub temu so se številni Slovenci odzvali vabilu Slovenskega planinskega društva, ki je martinovanje priredilo. Prireditev je bila združena z mašo, ki je bila eno uro prej v bližnji cerkvi. Seveda ni tako obiskana kot prireditev.

Mnogim je več do plesa in zabave kot do duhovne hrane. Pri maši so peli Slovenjegoriški fantje, ansambel, ki je igral tudi na prireditvi. Mladi fantje, sveži glasovi in uigrani, so nam pomagali pri dožitju in lepoti nedeljskega bogoslužja. Hvaležni smo jim in naj bodo zgled drugim, da bi jih posnemali.

V dvorani, kjer so bili zbrani že ljubitelji martinovanja, se je oglasil ansambel Slovenjegoriških fantov in zaigral narodne viže. Po uvodni glasbi je napovedovalec pozdravil goste in predstavnike društev ter napovedal potek prodaje srečk za tombolo.

Med igranjem in plesom so podajali srečke in po dobri uri se je začelo žrebanje. Zadnji dobitek, ki

je bil navrednejši, je bilo tokrat kolo.

Stalen gost prireditve je **Edi 2000**, ki nas s čaranjem in bruhanjem ognja popelje za nekaj časa v svet skrivnosti in prevare. To je poživitev in občudovanje umetnika, ki mu z voljo in treningom uspe, kar ni dano vsakemu človeku.

Potem se je družba razživila. Narodnozabavna glasba, vmes nekaj moderne, v glavnem pa slovenske pesmi so tej prireditvi dajale ton. To ljudje pričakujejo in tudi želijo, prav tako tujci. Zato je treba pohvaliti letošnji ansambel, ki je ustvarjal domače slovensko razpoloženje. Nazadnje so zapeli še narodne pesmi brez glasbil s Slovenci v dvorani, ki še čutijo slovensko in jim je petje užitek in ponos. Čast in zahvala ansamblu, ki je pokazal ponos in pripadnost do slovenstva.

Martinovanje se je zavleklo do jutranjih ur. Ozračje, ki je bilo tako domače, petje in glasba so udeležence držali, da se niso mogli posloviti. Bolj slab občutek pa je bil za marsikaterega voznika, ko je dobil zmurnjen avto. Kar nekaj vztrajnosti in časa je bilo potrebno, da je bil konjiček spet nared za vožnjo. To pa ni pokvarilo lepega dožitja in obhajanja Martinovega praznika. Vsem, ki ste nam pripravili to lepo srečanje, iskrena zahvala.

(Predarlška) Slovenjegoriški fantje so nas razveseljevali na martinovanju.

belgija

LIMBURG - LIEGE

Ceciljanka

"Slomšek" je v novembru svoje pevce, odbornike in sodelavce za ceciljanko povabil v našo dvorano na slovesno večerjo. Razpoloženje je bilo veselo in slovesno.

Vsi smo čutili, kako prijetno je, če sestre in bratje, zavzeti za iste

ideale, vsaj včasih sedejo za isto mizo in se povesejajo ob čaši dobrega vina in lepi slovenski pesmi. Naj naša ceciljanka potrdi in utrdi ZAVEZO ljudi, ki v srcu dobro mislijo in ohranjajo smisel za ZASTONJSKO DELO v korist naših vrednot.

"Vzemi si čas za prijateljstvo, kajti to je pot, ki vodi v srečo!"

Piknik v Našem domu

Čeprav že v pozni jeseni, so imeli lep dan in omogočili, da so člani in prijatelji večer preživel v prijateljski družbi. Hvala vsem, ki so se žrtvovali za priprave in postrežbo.

Mlado ognjišče

V Maasmechelenu sta se poročila **gdč. Andreja Kovačič**, ki je prišla iz domovine, in **g. Arthur Wijkmans**. Mlademu paru iskreno čestitamo in želimo vse dobro.

Arthurjeva mati je Slovenka, rojena v Žabkar. Upamo, da se bosta Andreja in Arthur, on hodi v slovensko šolo, dejavno vključila v slovensko skupnost.

Rajinka Marija Kun

Nismo še poročali o smrti **Marije Kun**, roj. Krivec, iz Eisdena. Želeli smo objaviti njeno sliko, zato se je stvar odložila. Tudi ga. Kunova zasluži v Naši luči vsaj kratko besedo. Kot njen rajnik mož **g. Fotunat** je tudi ona bila z dušo in telesom za našo stvar. Bila je plemenita žena in zvesta sodelavka. Umrla je v januarju pred 4 leti.

Ohranimo jo v lepem spominu.

Vinko Žakelj

francija

Romanje v Slovenijo

Ob obisku papeža Janeza Pavla II. v Slovenijo se nam ponuja lepa priložnost, da bi šli tudi Slovenci iz Francije v Slovenijo. S tem bi pokazali, da se zanimamo za doma-

čo in vesoljno Cerkev.

Čim več nas bo na srečanjih z njim, več bodo časniki govorili o nas po vsem svetu. Ob tem velikem dogodku za vse Slovence doma in po svetu organiziramo iz Francije letalski prevoz za dneve od 17. do 19. maja 1996. Predvidena cena je sledeča: če nas bo vseh skupaj 168, bo cena 1.100 frankov, če pa nas bo manj, bo cena mnogo večja, okoli 1.400 frankov. Kdor namerava romati v teh dneh po Sloveniji in se srečati s slovensko Cerkvijo, naj se vpiše čim prej, da bomo vedeli, kako in kaj. Zadnji čas za vpis je 30. januar 1996.

Obisk dr. Petra Vencelja v Franciji

Na povabilo Društva Slovencev v Parizu se je v soboto, 2. decembra 1995, mudil med nami **dr. Peter Vencelj**, državni sekretar za Slovence po svetu; z njim je bila tudi njegova žena **Irena**.

Spremljal ga je **dr. Andrej Capuder** z ženo **Majdo**. Dobili smo se v kapeli sv. TEREZIJE pri skupni sv. maši. Pred začetkom svete maše je **g. Česnik** z lepimi in globokimi besedami pozdravil vse navzoče in zaželel dr. Petru in njegovi ženi

prijetno bivanje med nami. Molili smo za mir v svetu in za globoko doživetje adventnega časa v srcih ljudi.

Po sveti maši smo vsi šli v dvorano Slovenskega doma, kjer se je začelo srečanje s programom, ki ga je pripravilo Društvo Slovencev v Parizu. Najprej nam je **dr. Janez Zorec** spregovoril in povedal program srečanja. Prva točka je bila glasbena - mladi so zaigrali dela **Roberta Schumanna in Frederika Chopina**. Na klavir je igral **g. Laurent Lamy**, na oboo **gdč. Irena Sutlić** in na klarinet **g. Boris Renner**. Ob tej lepo izvedeni glasbi so se naša srca ogrela in po vsakem nastopu je v dvorani zadonel dolg aplavz v zahvalo za lepo izvajanje glasbenih umetnin.

Nato je spregovoril **g. Janez Ložar** in dejal:

"Spoštovana dr. Peter Vencelj in žena Irena. V imenu Društva Slovencev v Parizu vaju najiskrenejše pozdravljam in se vama zahvaljujem za obisk. Vi ste že drugi državni sekretar za Slovence po svetu, ki je obiskal našo skupnost v Franciji!"

Ko se je leta 1990 Slovenija odločila za samostojnost, je bil odmev vseh Slovencev po svetu izreden

Sv. Miklavž je razveselil in obdaril naše najmlajše.

in enkrat. Nekaj časa smo vsi živeli v velikih iluzijah. Potem pa je počasi vse zamrlo in utihnilo. Ali smo Slovenci po svetu spet postali tretjerazredni državljani?

Leta 1992 smo Slovenci po svetu lahko prvič volili po pošti.

Dolgo smo čakali, da nas kdo obvesti o poteku volitev, vendar zaman...

Prek prijateljev v Ljubljani in na lastne stroške članov Društva Slovencev v Parizu smo obvestili okrog 1.000 slovenskih družin!

Končni rezultat našega truda je bilo 200 glasov iz Francije. Kdo je kriv za to? Prav gotovo ne mi, ki smo storili vse, kar je bilo v naših močeh.

Način volitev, ki ga je izbrala Slovenija za Slovence po svetu, ne zasluži nobenega imena! Če pomislimo na možnosti, ki jih danes ponuja moderna telekomunikacija, je bilo to storjeno namenoma, ali ne?! Ne bom trdil, prav gotovo pa vmes ni manjkalo osebnih interesov.

Po uradnih podatkih iz leta 1994 nas je Slovencev v tujini 15.000, po neuradnih podatkih okrog pol milijona, po zelo resnih podatkih pa vsaj 200.000 vztrajnih Slovencev.

Če nas bo na prihodnjih volitvah volilo vsaj 100.000, se bo morda politična slika Slovenije le malo spremenila.

Kdaj bodo stranke slovenske pomladi zbrale toliko poguma in se resno zavzele za problem Slovencev v tujini?

Kdaj bomo imeli Slovenci po svetu svojega predstavnika v slovenskem parlamentu?

Kadar se naši poslanci ali poslanke mudijo pri Slovencih po svetu, smo za njih vedno "Dragi sorojaki", kot se rada izraža **gospa Hribarjeva**. Ko pa se vrnejo domov, izjavi v časopisih: "Nič se niso spremenili!"

Ali se v Sloveniji še kdo vpraša, kako se Slovenci iz vseh držav in celin počutimo, kadar pridemo domov? Ko vozimo po slovenskih cestah, se sprašujemo, kam smo zašli?

Da ne bi končal s pesimistično noto, vam moram priznati, da smo Slovenci v Parizu in Franciji, odkar imamo veleposlanika dr. Andreja Capudra in njegovo ženo Majdo, privilegirani Slovenci v svetu. Oba se po svojih najboljših močeh trudita in pri njunem delu res ne pozabita nikogar, da ostanemo vsi

(Paris) Dr. Janez Zorec napoveduje program.

zvesti svoji deželi in svojim koreninam ter da smo tudi mi lahko Sloveniji v ponos. V imenu naše skupnosti se jima zahvaljujem, ker sta nam nesebično pomagala, da bo vaše bivanje med nami domače in iskreno.

V imenu Društva Slovencev v Parizu vama izročam dva zadnja prevoda naših pisateljev v francoščino, to je Bevkovega Kaplana Martina Čedermaca in Pahorjev roman Spopad s pomladjo ter izvod našega lista KORENINE, s katerimi obveščamo naše rojake v Parizu in širši okolici o delu in življenju naše skupnosti. Smo pred vrati novega leta, zato vam želim veliko uspeha pri delu v letu, ki prihaja. Imate težko nalogo. Vsi

skupaj pa se trudimo za naš boljši jutri in za naš skupni cilj: SLOVENIJA!"

Janez Ložar, predsednik Društva Slovencev v Parizu

Po nagovoru gospoda Ložarja nam je **dr. Peter Vencelj** s kleno besedo in prodorno mislijo nanižal domačo in izseljensko problematiko. Poudaril je tri vrste slovenskih izseljencev, in to v zamestju, izseljenci med vsemi narodi in po vseh celinah in pa Slovence v bivši Jugoslaviji. Potrdil je številko, da nas je zunaj več stotisoč, a je dodal, da je treba vedeti, iz katerega zornega kota gledamo vso stvar. Njegov nagovor vsem navzočim je bil zelo jasen, prodoren in globok. Po vsem tem mu je bilo postavljenih več vprašanj glede na prihodnost izseljencev po svetu, gledanje sedanjih slovenskih oblastnikov na nas in kakšne

bodo možnosti na prihodnjih volitvah za izseljence. Na vsa vprašanja nam je odgovoril, kolikor je bilo v njegovi moči. Na koncu smo vstali in navdušeno zapeli državno himno, potem pa se ob polnih mizah pogovarjali še dolgo v noč. Večer je bil enkrat, ker smo zvedeli veliko stvari in vsak je lahko govoril z visokim gostom o vseh težavah, ki ga tarejo v odnosu med slovensko državo in njegovo vestjo.

CHATILLON

Martinovanje

Da dol padeš, pa ne zaradi obupne prireditve ali slabega počutja. Takšno je menda ime celjskega tria, ki je igral na letošnjem martinovanju v soboto, 11. novembra, v Chatillonu. Zbralo se je veliko Slovencev, starejših in mlajših, pa tudi lepo število njihovih francoskih prijateljev. Ob okusni hrani, dobri pijači in glasbi za vsak okus so se razveselili in zabavali tja do

zgodnjih jutranjih ur. Tedaj so zadnji, predvsem predsednik in nekateri člani odbora Društva Slovencev v Parizu, ko so dvorano nekoliko pospravili, odšli proti domu k počitku, za njimi pa seveda **Martin Retelj**, ki je vrata dvorane in dvorišča Slovenskega doma zaprl. Za tiste, ki vsako leto pripravljajo

Irena Sutlič in Laurent Lamy sta nas obogatila z glasbenim programom.

to prireditve, je tako ena skrb manj, zlasti zaradi lepe udeležbe, prijetnega ozračja ter, upajmo, tudi zaradi zadovoljstva vseh, ki so bili na martinovanju.

Miklavževanje

Kakšen mesec pred godom sv. Nikolaja že marsikdo sprašuje, ali bo tudi letos miklavževanje. To je prav gotovo znamenje, da je to res lepa prireditev, ki je prirasla k srcu vsem, otrokom in odraslim. V nedeljo, 3. decembra, se je tako k sv. maši kakor za miklavževanje po maši zbralo lepo število otrok in odraslih. Na prireditvi so najprej dekleta in fantje na kratko opisali, kako so naši predniki predvsem z molitvijo in obnavljanjem veroučnega znanja pričakovali Miklavžev obisk. Tekst je pripravil **Martin Retelj**. Za njimi so nas ob skrbi **s. Rozalije Laznik Danijel, Beti, Kati in Franci** v kratkem in preprostem prizoru

popeljali v pričakovanje Miklavževega prihoda. Ta je z lepim darilom obdaril vse navzoče, otroke in odrasle. Župnija je pomagala Miklavžu pri skrbi za darove, zahvala pa naj velja še vsem tistim, ki so pripravili dvorano (in jo na koncu tudi pospravili), in vsem, ki so poskrbeli za pogostitev. Želeti je samo, da bi starši vsako nedeljo oziroma čim pogosteje v takem številu pripeljali svoje otroke k sv. maši. Tudi k temu nas vabi in spodbuja dobrota sv. Nikolaja.

Po petih mesecih zemeljskega se je v **Dennisu Metejcicu** 4. novembra 1995 začelo po zakramentu sv. krsta tudi božje življenje.

Lepo število sorodnikov in prijateljev njegovih staršev **Lidije in Andreja** se je zbralo k sveti maši, med katero je bil Dennis prerojen po vodi in Duhu v božjega otroka. Kakor so se po sveti maši in krstu starši, botri, sorodniki in prijatelji zbrali k pogostitvi, tako želimo in upamo, da se bomo enkrat vsi skupaj zbrali na nebeški pogostitvi. Staršem in botrom zato želimo, da bodo Dennisu na poti k tej gostiji pomagali in ga spodbujali.

Program šole in verouka od 1. januarja do 30. junija 1996

Januar:	7. 1. 1996
	21. 1. 1996
Februar:	4. 2. 1996
	18. 2. 1996
Marec:	17. 3. 1996
	31. 3. 1996
April:	14. 4. 1996
	28. 4. 1996
Maj:	12. 5. 1996
	26. 5. 1996
Junij:	9. 6. 1996
	23. 6. 1996

Kdor se pridno uči, ta je velik v božjih očeh!

Obisk dr. Petra Vencija v Méricourtu

Nagovor pri vstopu v slovensko kapelo

Prvič v zgodovini obstoja Slovencev na severu Francije se nam danes ponuja priložnost, da z veseljem sprejmemo med nas dr. Petra Vencija, državnega sekretarja za Slovence po svetu, in njegovo ženo Ireno. Gospod državni sekretar za Slovence po svetu:

“V imenu vseh navzočih Slovencev in drugih članov naše slovenske skupnosti vas z veseljem sprejemamo med nas. Zgodovina Slovencev s severa Francije je dolga in zelo razgibana. Povedati moram, da če ne bi bilo med nami vsa leta slovenskih duhovnikov, bi naša skupnost že zdavnaj umrla in se raztresla po vsej Franciji.

Monsignor Valentin Župančič in gospod Stanko Kavalar sta bila pionirja tukajšnjega dela in obstoja. Brez duhovnikov bi bila naša kultura samo francoska in malo slovenska. Tako pa se ob raznih priložnostih zbiramo in se pogovorimo o mnogih stvareh po slovensko. Slovenska pesem nas druži in spodbuja, da ostajamo še vedno Slovenci. Sliki na zidu na levi in desni strani naše kapele svete Barbare pojasnujeta, kaj smo bili in kaj smo. Zdaj, ko je Slovenija samostojna država, zdaj, ko sami odločamo o naši prihodnosti, kulturi in veri, smo ponosni, da pripadamo narodu, ki je majhen zaradi zgodovinskih dejstev, a ostajamo veliki, ker imamo toplo srce in ljubezen do vseh.

Gospod državni sekretar za Slovence po svetu, bodite lepo pozdravljeni in se počutite med nami kot doma, ker sta ta kapela in hiša košček slovenske zemlje; to je delo izseljenskih slovenskih ljudi v našem stoletju. Naš praznik, svete Barbare, praznujemo skupaj kot en narod, ki časti enega Boga. Mi, slovenski rudarji s severne Francije, vas pozdravljamo in vam kličemo:

mo, bodite veseli v krogu Slovencev. V znamenje hvaležnosti, da ste med nami, vam podarjamo ta mali dar in šopek rož!"

Nato se je začela sv. maša v čast sv. Barbare, zavetnice vseh rudarjev. Med pridigo je **g. Česnik** nanižal zgodovino Slovencev na severu Francije in je poudaril, da letos praznujemo 70. obletnico začetka organiziranega pastoralnega dela. Spomnil se je vseh slovenskih duhovnikov, ki so delovali med slovenskimi rudarji na severu Francije: duhovnika **Federika Kolednika, msgr. Valentina Župančiča**, umrl je v Lensu 1965., in pa **duh. Stanislava Kavalarja**, ki je umrl v Ratečah 1993. Vsem trem duhovnikom se je zahvalil za delo za Boga, slovensko besedo in narodno zavest. Dejal je še: "Ta kapela in hiša sta košček slovenske zemlje in zavestil!"

Med mašo je pel zbor pod vodstvom **g. Franca Razložnika**. Vsem ljudem se je gospod sekretar prav lepo zahvalil in jim naročil, naj nadaljujejo delo, ki so ga začeli njihovi očetje in matere.

Med kosilom se je razvil lep pogovor. Na koncu se je **g. Vinko Razložnik** lepo zahvalil vsem navzočim, prav posebno dr. Petru Venclju za ta lepi dan in njegov obisk.

Mrak je padel, ko smo se poslavljali in se skupaj odpeljali proti Parizu, kjer nas je čakal zastoj na avtocesti zaradi resnih in težkih stavk po vsej Franciji.

Program svetih maš v MERICOURTU

JANUAR

14. 1. 1996 Martin Retelj

FEBRUAR

18. 2. 1996 Silvester Česnik

MAREC

10. 3. 1996 Silvester Česnik

31. 3. 1996 Martin Retelj

APRIL

od 4. do 7. 4. 1996 Martin Retelj

21. 4. 1996 Silvester Česnik

MAJ

5. 5. 1996 Silvester Česnik

26. 5. 1996 Martin Retelj

JUNIJ

2. 6. 1996 Martin Retelj

16. 6. 1996 Silvester Česnik

AVGUST

11. 8. 1996 Loreto Silvester Česnik

15. 8. 1996 Silvester Česnik

Vsem ljudem dobre volje želimo za leto 1996 zdravje, mir in obilo božjega blagoslova!

Vaši duhovniki

uredil

Silvester Česnik

nemčija

BERLIN

Slovo od prijatelja

Vse se je začelo v januarju leta 1988. Takrat je iz Slovenije v Berlin prišel **gospod Martin Horvat**. Toda on ni prišel "na postlano". Za župnijo, ki jo je prepustil **gospodu Izidorju Pečovniku**, si je moral s čela obrisati marsikatero potno srago. Pod njegovim vodstvom se je tudi slovenska župnija preselila iz Kolpingove hiše k sveti Elisabeti, kar pa seveda ni bilo preprosto. Nadvse hvaležni smo mu, da se je skoraj polnih 8 let za slovensko župnijo v Berlinu in za vse nas tako žrtvoval.

Našo hvaležnost smo mu izkazali s prihodom na zahvalno mašo v nedeljo, 29. 10., ob 11.30. Cerkev je bila polna in tisti, ki so prišli zadnji, so morali stati.

Ob tej priložnosti so nas s svojo navzočnostjo počastili tudi nekateri gostje: **gospod Janez Pucelj**, **gospod Otto Riedl**, stolni prošt, **gospod Ivo Elens**, **gospod Mey**, **pater Bozo**, kaplan v hrvaški župniji, ter seveda novi župnik Izidor Pečovnik, ki je k nam prišel iz Laškega. Vsak izmed njih je imel priložnost nagovoriti gospoda Martina ter se mu zahvaliti.

Kot je dejal gospod Pucelj, delegat za dušnopastirsko delo za Slovence v Nemčiji, je gospod Martin skoraj 8 let prenašal križe in se hkrati veselil z nami. Delil je našo skrb in žalost, s čimer se nam je tako zaklenil v srce. Vse, kar ostane, je hvaležnost, da smo ga lahko imeli med nami prav mi. In ne glede na to, kje bo Martin, nas bo vedno nosil s seboj v srcu. Gospod Pucelj je še poudaril, kako nujna je povezanost ljudstva s Cerkvijo, kajti ona goji slovensko kulturo ter išče poti enotnosti. V Nemčiji so se gospodarske razmere poslabšale in sovraštvo do tujcev se prav tako stopnjuje, zato si razdrobljenosti in neenotnosti ne moremo in ne smemo privoščiti. Zlasti Slovenci v Berlinu ne, kajti premalo nas je.

Tudi gospod Riedl se je zahvalil gospodu Martinu za delo v župniji. Seveda pa ni pozabil omeniti težkih časov, ko se je župnija preselila k sveti Elisabethi. Morali smo se navaditi drug na drugega in tako smo postali eno, prijatelji.

Sosed, gospod Mey, je poudaril, da nismo tujci, da to sploh nikoli nismo bili, kajti katoliška vera nima meja, in tako smo postali prijatelji. Kot znak prijateljstva in hvaležnosti je gospod Mey podaril Martinu daljnogled, češ, zdaj gre daleč in kadar nas bo pogrešal, naj se ozre proti Berlinu in pogleda skozi daljnogled. In bomo spet skupaj!

Gospod Martin pa ni bil aktiven le v slovenski, temveč tudi v hrvaški

(Berlin) Slovo prijatelja

župniji. Pater Bozo je tako rekoč prepustil svojemu zboru besedo in mladi so zapeli. Zazdelo se mi je, da se je čas ustavil ter da so celo zidovi prisluhnili milim glasovom mladih Hrvatov ob spremstvu slovenske glasbene skupine Druga generacija.

Tudi mladi z dramskega krožka slovenskega dopolnilnega pouka pod vodstvom **gospe Dragice Breskvar**, bivše učiteljice, so se izkazali z uprizoritvijo odlomka iz Malega princa.

Gospodu Martinu se je zahvalil tudi predstavnik slovenskega pastoralnega sveta ter mu zaželel vse najboljše na novem "delovnem mestu".

Medtem ko smo se od njega poslovljali, pa smo gospodu Izidorju zaželeli dobrodošlico. Druga generacija mu je v imenu mladih podarila trenirko z napisom Berlin na hrbtu. Seveda upam, da jo bo gospod Izidor tudi v praksi uporabil ter se z mladimi zapodil za žogo. Prikrášali pa niso niti gospoda Martina, saj so mu v spomin nanje in Berlin prav tako podarili trenirko.

Na koncu se je gospod Martin zahvalil vsem, ki so mu v začetku

pomagali prebroditi težave, in vsem drugim, ki so mu vedno stali ob strani. Kot sam pravi, odhaja srečen, ker ve, da je svoje poslanstvo opravil uspešno, in sicer v zadovoljstvo mnogih. In vse, kar lahko mi naredimo, je, da mu pridimo ter se mu zahvalimo.

Posloviti se od nekoga, ki ti je postal prijatelj ne glede na vero ali narodnost, je težko. Zato smo morali nekateri kar na debelo požirati, da smo lahko preprečili solze.

Po končani maši, trajala je dobri dve uri, smo bili povabljeni na prigrizek. Gospodinje so nas presenetile s hladnimi narezki, solatami ter z domačim pecivom. Seveda je bilo tudi za žejo poskrbljeno. Tako smo se lahko tudi osebno poslovili od gospoda Martina ter mu zaželeli udobno bivanje v Murski Soboti. Pobljže pa smo se spoznali tudi z gospodom Izidorjem. In da je bil led lažje prebit, smo vsi skupaj zapeli.

Upam, da slovo od gospoda Martina ni bilo dokončno ter da se bomo kmalu srečali, in če ne bo gospod Martin prišel do nas, bomo pa to naredili mi.

Martin, hvala ti za vse!

Kristina Stare

MLADO VINO SE ROJEVA CELO V BERLINU

Ko je sv. Martin že skoraj trkal na naša vrata, smo vedeli, da se bomo lahko kmalu povedeli ter ob domači glasbi naplesali. In res, v soboto, 11. novembra, je bilo napovedano martinovanje. Čeprav je bil uradni začetek šele ob 20. uri, smo nekateri pohiteli, kajti nismo hoteli ostati brez sedeža.

Organizatorica prireditve je bila **gospa Ivanka Žirovnik** s skupino pridnih sodelavcev, zato je vse teklo kot po maslu. Za vse je bilo poskrbljeno: za okusne domače jedi, pijačo, tudi za mlado vino iz Slovenije ter posladek.

Za naše odvečne kalorije po obilni večerji je poskrbela skupina ZASAVCI, ki je tako lepo in živahno igrala, da smo se hočes nočes spravili na plesišče in tam ostali do konca, do treh zjutraj.

Kadar so živahni Zasavci potrebovali odih, je **gospod Fink** prevzel besedo in vodil tombolo. Dobitkov je bilo zelo veliko, vendar nekateri nismo imeli sreče, kar pa ne pomeni, da se nismo zabavali.

Vrhunec večera je bila licitacija sodčka polnega mladega slovenskega vina. Nekateri so si zaželeli le prazen petindvajsetlitrski sodček, drugi le vino v njem. Toda našli so se tudi taki, ki so hoteli oboje in ti so se "spoprijeli".

Najbolj pa nas je presenetil gospod **Izidor Pečovnik**, novi župnik v slovenski katoliški misiji, saj je z Zasavci zapel, in to zelo dobro. S tem pa je **Dori**, kot se je sam predstavil, dokončno osvojil naša srca.

Na martinovanju je bilo tudi veliko novih obrazov. Upam, da bodo prišli tudi naslednjič. Bili pa nismo le Slovenci, temveč tudi Nemci, Hrvati in drugi pripadniki sosednjih držav. Lepo je bilo videti mešano družbo, ki jo je združevala le

G. Martin Horvat pri sv. maši (zadaj z leve g. Mey, g. Pucelj, g. Riedl)

ljubezen do glasbe ter potreba po pripadnosti. Da se nasprotja privlačijo, je znano že od nekdaj. Potrebno je le razumevanje in seveda znati je treba odpustiti. Kajti živi se le enkrat, in zakaj ne bi živel v slogi kot prijatelji?

Saj to ne more biti tako težko.

Kristina Stare

INGOLSTADT

Miklavževanje in božičnice

Ker je naše območje tako obsežno, moramo pri otrocih tako priljubljenega svetnika Miklavža pripraviti več obiskov.

Letos smo pričakali Miklavža kar v štirih naših središčih, kjer se zbremo vsaj enkrat mesečno k slovenski sv. maši. Letošnja posebnost je bila, da je večina otrok že vnukov naših rojakov, ki so pred dvajset in več leti prišli v tujino. Čeprav je to že druga generacija, ki odrasča na tujem, mnogi razumejo in govorijo slovensko.

Miklavž nas je obiskal v:

- **Erlangnu**, kjer je prišlo do zanimive povezave med Slovenci in Nemci, tako da je na miklavževa-

nju bilo navzočih tudi veliko nemških otrok

- **Weißenburgu**, tam je bilo za številčno najmanjšo skupnost razveseljivo veliko otrok

- **Ingolstadtu**, kjer je Miklavž razveselil kar 34 šolskih otrok in veliko odraslih

- **Ambergu**, tudi tukaj je bil prijeten večer, čeprav ni bilo veliko otrok, mladih po letih.

Miklavževanje smo v nekaterih krajih nadaljevali z adventnimi večeri, v Ingolstadtu pa smo praznovali tudi božičnico.

V Ingolstadtu smo obhajali polnočnico v cerkvi sv. Mavricija. Po maši smo se zadržali v našem centru in peli božične pesmi.

V Erlangnu smo imeli mašo na božič popoldne, kamor so prišli tudi naši rojaki iz Nürnberga in okolice. Po maši pa smo se srečali v društvenih prostorih.

Posebno lepo in slovesno je, kadar daleč od domovine napolni iz srca priklicana slovenska pesem božično okrašene cerkve in naše domove.

Bogdan Pavalec

FRANKFURT

November je za Slovence v Frankfurtu in okoliških mestih Darmstadt in Mainzu minil v znamenju iskanja kandidatov za župnijski svet. Marsikdo, ki bi kot zvest faran zaslužil biti v župnijskem svetu, je imel svoje razloge, da ni mogel sprejeti kandidature. Verjetno je bil kdo tudi pripravljen sprejeti kandidaturo, pa ga nihče ni predlagal. Tako je mnogokrat v življenju: koga nagovarjaš za kako stvar, pa noče, drugega, ki v skromnosti stoji nekoliko v ozadju, pa spregledaš. Geslo letošnjih volitev v župnijske svete je bilo: **"Ne (samo) godrnjati, ampak voliti."** Za nas Slovence bi bilo skoraj bolj potrebno geslo: **"Ne samo godrnjati, ampak tudi predlagati prave kandidate."** Če bi se namreč pikolovsko oklepali navodila, naj bo za vsakega kandidata vsaj deset podpisov, sploh ne bi mogli izvesti volitev. Razveseljivo pa je dejstvo, da nam je v najmanjši skupnosti, v **Darmstadtu**, uspelo soglasno potrditi za kandidata **Štefana Schäfferja**, ki bo tudi najmlajši član župnijskega sveta, vendar že zreli mož, saj je pred kratkim naredil mojstrski izpit za finomehanika.

V **Mainzu**, ki je edino mesto na našem območju, kjer se število Slovencev, ki se zbiramo ob nedeljah v cerkvi, povečuje, smo dobili celo dva kandidata: **Jožeta Divjaka**, ki je že upokojen in ima zato več časa, da bo lahko prihajal na sestanke v Frankfurt, ter **Romana Tavčarja**, ki povsod rad priskoči na pomoč.

Težje je bilo v Frankfurtu, saj bi morali določiti najmanj 14 kandidatov, tako da bi lahko kandidirali kar vsi, ki so bili neko oktobrsko nedeljo pri slovenski maši. Mislim, da bi bilo za večino bralcev preveč suhoparno, če bi našteval vseh 14 kandidatov, končne sestave župnijskega sveta pa tudi

ne morem še objaviti, saj še ni bilo ustanovne seje. Ob iskanju kandidatov in potem ob volitvah se je izkazalo, da se med seboj premalo poznamo, čeprav se mnogi srečujejo že več kot dvajset let. Tako se je večkrat zgodilo, da se je ob branju priimka sicer znane obraza kdo spraševal, kdo pa je človek s tem priimkom. Sicer pa niti ni nujno, da poznamo vse kandidate oziroma člane župnijskega sveta. Dovolj je, da poznamo enega, ki zastopa tvoje mnenje in želje. Na žalost pa mnogi poznajo člane samo po njihovem delu na naših plesnih prireditvah in jih bistvena naloga župnijskega sveta niti ne zanima ter se njihov stik s slovensko župnijo konča, ko zapustijo plesno dvorano. No, so pa tudi ljudje, ki prav v dvorani zatrjujejo, da so še člani slovenske župnije in se potem res pojavijo tudi v cerkvi.

V neki nemški župniji, kjer je komaj polovica ljudi, ki so prišli k maši, šla tudi volit, je potem pastoralni referent rekel, da so se nekateri držali gesla: "Ker ne godrnjamo, tudi volili ne bomo", kar predstavlja sodobno miselnost - mene župnija ne zanima, naj le drugi delajo. Najbrž je tudi v slo-

veski skupnosti podobno, s to razliko, da "volili že bomo, kandidirali pa ne, da bodo drugi delali za nas in namesto nas".

V začetku decembra se je v Lichu potrdilo še eno dejstvo, ki ga je doživel že marsikateri slovenski duhovnik v Nemčiji. Ko je zaradi premajhnega števila obiskovalcev slovenske maše v kakem mestu začel razmišljati, da bi tam ne bilo več slovenske maše, se je nenadoma pojavilo več ljudi. Tako je bilo tudi v Lichu. Najzvestejšim obiskovalcem slovenske maše, družini **Jazbinšek**, ki ne pobege domov, tudi če se v cerkvi znajdejo sami, se je prvo nedeljo v decembru pridružilo rekordno število Slovencev - kar 18 jih je prišlo. Njihovo petje pa je bilo tako zavzeto, da bi človek mislil, da jih je še precej več. Po maši smo se zbrali k prijateljskemu srečanju v prijetno toplih župnijskih prostorih, ki nam jih velikodušno daje na razpolago tamkajšnji župnik dr. Falk, velik prijatelj Slovencev. Da je res velik prijatelj in skrben župnik, je pokazal tudi to nedeljo, ko je iz bolnišnice telefoniral gospodinji, naj nas obvesti, da je tam odkril tudi Slovence, ki si je pri delu v gozdu poškodoval nogo. Ne-

koč pa so vsi navzoči Slovenci osrmeli, ko je prišel mimo in pozdravil po slovensko. Tudi ko je pred nekaj meseci v časopisu prebiral osmrtnice, je ugotovil, da je eden od umrlih Slovenec, čeprav ni živel v njegovi župniji. Skrbno jo je izrezal in nam o tem sporočil. S tem umrli ne bo tako anonimno izginil v grobu v tujini. Z bolečino in sru pa tudi pove, če kdo iz Cerkve izstopi ali se ne trudi za versko vzgojo svojih otrok. Res škoda, da ga v Lichu živeči Slovenci ne poznajo in se ne vključijo v njegovo nemško župnijo, če že nimajo potrebe po srečevanju s Slovenci pri slovenski maši.

Janez Modic

MÜNCHEN

Poročilo o martinovanju v Münchnu

SKD LIPA München je na Martinovo soboto priredila veselo martinovanje, katerega se je udeležilo okoli 450 rojakov in gostov. Ker je bila dvorana premajhna, je moralo najmanj sto gostov "neveselih obrazov" oditi domov. Vodstvo društva se jim opravičuje in v prihodnje zagotavlja večjo dvorano. Prosimo za razumevanje, saj je primerno dvorano zelo težko dobiti. Prireditev je bila razgibana. Po pozdravnih besedah napovedovalke **Simone Beguš** in predsednika društva **Lojzeta Grojzda** smo prepustili krmilo ansamblu Henček, pevki **Metki** in humoristu **Toniju Gašperiču**. Henček je z razgibanimi vižami in petjem popolno navdušil vse obiskovalce, humorist Tone pa je dodajal veselje z "modrimi" vici. Po veselih igrah za otroke in odrasle smo izžrebali 21 vstopnic. Prvo nagrado je prejelo slovensko dekle **Hermi-na Gajšek**, in sicer dvodnevni vikend za dve osebi, darilo turistične agencije Aktion iz Kamnika, ki se ji prisrčno zahvaljujemo. Vmes

(Berlin) Martinovanje (v ospredju g. Izidor Pečovnik)

(München) Janez in Marjan sta prepevala dolenjske in gorenjske narodne viže.

sta **Marjanca in Janez** opravila nabirko za "Gibanje za življenje", človekoljubno ustanovo iz Slovenije. Žal je bila bira bolj majhna, ljudje pač premalo poznajo dobre cilje te ustanove, ki se trudi za zdravo rast slovenskih družin. Da je vsa organizacija dobro uspela, se je treba zahvaliti vsem članom organizacije odbora, ki so z izredno voljo in spretnostjo pripravili vse potrebno. Zahvaljujemo se pokrovitelju te prireditve "Dolenjski banki" z gostjo **gospo Marijo Rus**, ki so nam denarno pomagali, obenem pa prikazali njihove usluge. Tudi Radenska ni pozabila na nas - hvala jim za podarjeno "dobro kapljico", hvala tudi pridnemu sodelavcu **gospodu Ladislavu Vargi**, da je pomoč prišla na LIPINA vrata. Hvala vsem drugim dobrotnikom od tu in iz Slovenije, ki ste nam pomagali. Obiščite nas v bavarski metropoli, če bo priložnost.

Poročilo s koncerta mešanega pevskega zbora MAVRICA

Teden dni po martinovanju, 18. novembra, je v Münchnu - Grünwald - nastopil mešani pevski zbor Mavrica iz Srednje vasi pri

Kamniku. Zbralo se nas je blizu sto - bolj malo. Marsikomu je lahko žal, saj je zamudil lepo kvaliteto petje sakralnih, ljubezenskih in domovinskih pesmi. Drage pevke in pevci, napovedovalka **Andreja, dirigent Lojze Kolar in predsednik društva Albin Pirš**: prisrčna hvala za ta prelepi večer. Okrepili ste nas z bogastvom človeških vrednot in ljubezni do domovine, da nam bo še dražja in lepša. Tudi nemški gostje so bili navdušeni; dali ste jim žarek, ki bo v njihovih očeh Slovenijo še močneje osvetlil. Hvala tudi **gospodu Tonetu Ftičarju** za pripravo koncerta.

Lojze Grojzdek

OBERHAUSEN

V začetku novembra je bilo v naši župniji že 9. družinsko srečanje v Baasemu. Ta mala vasica sredi valovitih gričev v Eiffli, je kraj naših srečanj v zadnjih devetih letih. Srečanje družin ima različne poudarke, enkrat ponudi program z izobraževalno, drugič bolj duhovno vsebino. Vsakokrat do sled pa je bilo dovolj družabnosti in prijetnega veselja in druženja, pogovorov in veliko petja.

Program navadno obsega tri predavanja, katerim je priključen pogovorni del. Tega prireditelji načrtujemo kot osrednji in pomembnejši del. Marsikatero vprašanje in odgovor je pomagal pojasniti zadrege, ki jih ni bilo mogoče nagovoriti leta dolgo.

Letos je bil predavatelj spet msgr. dr. Janez Zdešar. Dolgoval nam je še od lanskega leta nadaljevanje predavanja o slovenski zgodovini. Poseben vidik njegovega izvajanja pa je bil vpliv krščanstva in katolicizma na našo narodno zgodovino. Bilo je potrjeno s celo vrsto podatkov, ki so dokazovali precej drugačno vlogo Cerkve, kakor smo jo navadno poslušali iz klišejev šolske

zgodovine.

Letošnja tema je obravnavala sedanje stoletje. To dobo večina nas pozna iz šol, ki so bile podvržene komunističnemu razlaganju tega. Zgodovina polpretekle dobe je zvenela iz ust našega predavatelja zelo drugače od doselej splošno znanih in nekdanj edino veljavnih razlag.

Posebej je navzoče zanimalo medvojno obdobje in tisto, ki najbolj razdvaja slovenske duhove še danes: prvi tedni in meseci po vojni. Tam je bil narejen zločin, ki je bil očitno sklenjen v samem vrhu tedanje slovenske oblasti. Danes poslušamo, da se vsi odločilni možje takratne oblasti ne garniture nas ne spomnijo ničesar drugega kot to, da je izvrševala poboje jugoslovanska armada. Naš predavatelj je sam sodeloval kot mladoleten v protikomunističnem odporu. Doživel je pekel taborišča na Teharjih in od tam pobegnil gotovi smrti. Njegova razmišljanja so bila tako v marsičem podprta z lastnimi izkušnjami.

Na družinskem srečanju v Baasemu je bilo letos tudi precej mladih ljudi, tako da smo imeli zanje poseben program. Ta pa je zadeval najprej temo rasti v zrelo osebnost, kar pomeni tudi rast v osebno krščansko življensko pripravljenost. Druga tema pa so bila vprašanja Cerkve in našega mesta v njej.

STUTTGART

Martinovo v Stuttgartu

V soboto popoldne, 11. listopada 1995, je kulturno društvo Slovenija - Stuttgart v sodelovanju s Slovenskim misijonom Stuttgart pripravilo veselo **martinovanje**. Po uvodnih besedah prvega predsednika je venček domačih zapel moški pevski zbor Domači zvon

pod vodstvom **gospoda Damjana in Jejiča**.

Povezovalca programa **Irena in Tone** sta nas sproščeno popeljala skozi celotno prireditve. Pod geslom "Mladi glasbeni talenti" so se predstavili naši najmlajši. Na stop slovenske šole na Württemberskem pod vodstvom gospoda učitelja **Vinka Kralja** je požel izreden aplavz. Davidovo igranje na električne orgle je publiko zelo navdušilo; David je namreč nekaj ur prej s svojim moštvom uspešno odigral nogometno tekmo.

Zunaj konkurence so si zaslužile **prvo mesto** naše gospodinje, saj so prinesle doma pečene potice, torte in drugo pecivo, pripravljeno z ljubeznijo in po dobrih starih domačih receptih. Ta lepi običaj, ki nas razveseljuje že vrsto let, zasluži v prihodnje več pozornosti, saj so nekatere jedi prava kulinarčna poslastica.

S prireditve je bil poslan topel pozdrav vsem številnim Slovcem na Württemberskem, ki se trenutno nahajajo na zdravljenju, z željo, da se kmalu vrnejo med nas.

Posebno so se tokrat potrudili naši floristi, ki so z lepim jesenskim cvetjem bogato okrasili dvorano, oder pa je krasila stenska slika delo **gospoda Oblaka**, ki je navdušila marsikaterega obiskovalca. V slogu jeseni so bile pri raznih tekmovanjih podeljene tudi nagrade (zelnate glave, buče in korenje).

Igrali so nam Veseli godci ter duet **sester Košar**.

Kot do zdaj bomo tudi tokrat del dobička namenili v dobrodelne namene. Slovenski misijon Stuttgart pa bo svoj del izkupička namenil za nakup kombija za prevoz mlajših in starejših rojakov.

Peter Kajzer

Priznanje socialni delavki gospe Doroteji Oblak

Od 1. avgusta 1975 deluje v okviru Škofijske Karitas v **Stuttgartu slovenska socialna delavka, gospa Doroteja Oblak**. Pisarno je dobila v Slovenskem domu in prva leta občasno uradovala tudi v Böblingenu in Ludwigsburgu. Marsikdo je bil deležen njene pomoči ali nasveta, v župnijskem delu (pomoč v pisarni, romanja, seminarji, prireditve in praznovanja...) pa je bila prav tako marsikdaj nepogrešljiva. Visoko priznanje za njeno delo ji je izkazala škofija Rottenburg-Stuttgart s podelitvijo Martinove medalje, 1985, nemška Karitas s sedežem v Freiburgu pa **22. novembra 1995** s priznanjem ter srebrnim znakom ob njeni 20-letnici dela v tej dobrodelni organizaciji. V priznanju je zapisano: "Karitas vsak dan pomaga mnogim ljudem. Tako raznovrstna pomoč ne bi bila mogoča brez prostovoljnih in zaposlenih sodelavcev. Gospa Doroteja Oblak je s svojim zglednim delom zaslužila posebno priznanje. Kot znamenje hvalečnosti ji nemška Karitas podeljuje priznanje."

Gospe Doroteji čestitamo tudi mi!

Miklavževa nedelja, 3. decembra, je bila letos zelo "bogata".

V Böblingenu smo med sveto mašo krstili **Simona-Marka Jarca**, prvorojenca zakoncev **Jožeta in Erike**, roj. Speitzer, iz Gaufeldna, potem pa smo se srečali v dvorani še z Miklavžem, ki je obdaroval trideset otrok, med temi tudi novokrščenega Simona.

V Esslingenu smo ta dan krstili **Niklas-Jana Berleca**, prav tako prvorojenca zakoncev **Marka in Anite**, roj. Podjavoršek.

To sta torej otroka "tretje generacije" in upamo, da bo tudi ta generacija ohranila versko in kulturno izročilo svojih prednikov. Odgovornost za to pa prevzemamo vsi: starši, botri in celotna župnijska skupnost!

V Stuttgartu pa sta tisto nedeljo obhajala 30-letni zakonski jubilej **g. Damijan in ga. Sonja Jejič**. 3. decembra 1965 sta pred oltarjem v cerkvi sv. Marije v Stuttgartu v pričo g. dr. Felca rekla svoj DA. Gospod je blagoslovil njuno ljube-

Končana je nabirka "Gibanja za življenje". Hvala vsem, ki ste darovali svoj delež v prid družinam v stiski.

zen ter jima dal dve hčeri, Tatjano in Suzano. Nedeljsko slavlje je okrasilo tudi petje Domačega zvo-
na, ki ga že 23 let vodi g. Jejčič. Poleg tega pa je že 33. leto orga-
nist slovenske župnije v Stuttgar-
tu. Zakonca Jejčič sta doma iz Vi-
pavske doline, v zavetju Svete go-
re. Naj ju Marija spremlja še na-
prej, mi pa jima iskreno čestitamo
in želimo obilo božjega blagoslo-
va!

Po maši je bilo miklavževanje. Otroci so pripravili krajši program. Nastopila je skupina Slovenske šole pod vodstvom učitelja **g. Vin-
ka Kralja**, mlajša skupina sobot-
ne šole pod vodstvom **s. Mateje**,
pri igrici je pomagala **Geri Arko**. Miklavž je pohvalil in skromno
obdaroval nekaj najbolj delavnih
članov v župniji, ministrante in
skoraj osemdeset otrok, potem pa
odhitel s svojim spremstvom na-
prej. Obdaroval je še otroke v
Heilbronn ter Schwäbisch Gmünd-
du!

Slovenske maše januarja in fe- bruarja:

STUTTGART: Sv. Konrad, Staff-
lenbergstr. 52: 1., 7., 14 in 21. jan.
ter 4., 11. in 28. feb. ob 16.30.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Koper-
nikusstr. 6. jan. (sobota, Sv. Trije
Kralji!) in 4. feb. ob 10.00.

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozef-
str. 14. jan. in 11. feb. ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin,
Künkelinstr. 34: 21. jan. in 18. feb.
ob 8.45.

AALLEN: Sv. Avguštin, Langert-
straBe 116: 21. jan. in 18. feb. ob
11.00.

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigs-
burger Str. 66: SOBOTA: 27. jan. in
24. feb. ob 17.00.

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo,
Gehrstr. 3: 28. jan. in 25. feb. ob
9.00.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Hau-
serhaldenweg 38: 28. jan. in 25.
feb. ob 17. uri!

- SOBOTNA ŠOLA: Stuttgart: 13.
in 27. jan. in 3. ter 10. feb. ob 15.
uri.

Böblingen: 6. jan. in 4. feb. ob 9.
uri.

- SREČANJE ZA MLADE: 6. jan.
(novoletno srečanje) in 9. feb. ob
18. uri.

**- PRAZNOVANJA: Z godovnjaki
in drugimi slavlenci** se bomo
poveselili: v Böblingenu 6. jan. in
4. feb., v Stuttgartu pa 14. jan. in
18. feb. po maši.

**- MOČ POZITIVNEGA MIŠLJEN-
JA - SEMINAR,** ki ga bo vodil dr.
Rudi Koncilijs iz Ljubljane, bo od
petka, 19., do nedelje, 21. jan. v
Eriskirch-Moosu. Prijavite se v Slo-
venskem domu!

**Mohorjeve knjige /slovenske in
celovške/** dobite v Slovenskem
domu.

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od
9.00 do 12.00, petek od 9.00 do
12.00 in od 16.00 do 19.00

**Karitas - Slovenska socialna
služba:** od ponedeljka do petka:
9.00 - 12.00: gospa Doroteja Ob-
lak, tel: 23 30 66.

nizozemska

Slavljenci v "Zvonu"

Med slovesno večerjo je ZVON
počastil sodelavke in sodelavca,
ki že desetletja zvesto sodelujejo
pri pevskem zboru. Zlati jubilej so-
delovanja je slavil **g. Franc Dre-
novec**, po 40 let sodelovanja sta
slavili **ga. Mija Kozole-Jančič in**

ga. Tini Strman-Taschauer, sre-
brni jubilej pa je **ga. Ana Svet-
Theunissen**. Predsednik **G. Hoch-
stenbach** je slavlencem čestital,
se jim zahvalil ter jim izročil darila.

Večera se je udeležil tudi predsed-
nik Slovenske izseljenske matice,
ugledni univerzitetni profesor **dr.
Bogatay**, ki je prinesel pozdrave iz
domovine in izrekel zahvalo za
zvesto službo slovenski kulturi.

Oglasil se je tudi **Vinko Žakelj**, ki
je poleg čestitk in zahvale v ime-
nu Cerkve naglasil vzorno sožitje
med Slovenci in Nizozemci, ki že
vsa leta v ZVONU in v drugih na-
ših skupnostih zgledno sodeluje-
jo. Pozdravil je tudi dr. Bogataja,
ki je napravil dober vtis. A to še ne
reši naših skrbi, kako je zdaj z Ma-
tico? V preteklosti je bila, kot zna-
no, orodje UDBE. Naši ljudje, ki ne
znajo "politično", družboslovno
misлити, često tega niti opazili niso.
Saj so bili ljudje, ki so prihajali
med nas v imenu Matice, večino-
ma dobri in prijazni ljudje. Ne pri-
de nam na misel, da bi jih osebno
napadali. Vendar so služili stvari,
na katero danes ne morejo biti
ponosni. Kako je tedaj z Matico
DANES? KDO ima glavno besedo?
Kdo in s kakšnim namenom
je razposlal po svetu v različnih je-
zikih Grmičevo modrovanje o mor-
alnih vrednotah OF? Po tem de-
janju smo prisiljeni sklepati, da je
Matica to, kar je bila vsa desetlet-
ja. Pomembno je namreč to, kar je
zadaj, skrito. Naj nas ne imajo za
bedake! Saj je tudi OF bila sama
po sebi nekaj lepega, idealnega -
NA ZUNAJ. V resnici pa se je za
OF skrivala komunistična partija,
ki je s svojo stalinovsko revolucijo
v izredno nesrečnih časih postala
NAJVEČJA MORILKA poštenih in
zavednih Slovencev. Tega ne sme-
mo in ne moremo pozabiti.

Pri Matici je pomebno, KDO je od
zadaj! Vsako sprenevedanje v tej
zadevi je neresno, neodgovorno
in obsodbe vredno!

JEZUS SE RODI TUDI DANES

1) Božič je... vsakič, ko se nasmeheš od srca, ko seješ mir s polnimi dlani, ko ljubiš prav iskreno, kajti tedaj se Jezus spet rodi v tvojem srcu.

2) Božič je... vsakič, ko tolažiš otroka ali obiščeš bolnika, ko pomagaš nesrečnemu ali poslušša osamljeno osebo, ko deliš od svojega in pomagaš, kajti Jezus se je tedaj spet rodil v srcih ubogih.

3) Božič je... vsakič, ko ne obsojaš ali nisi obsojan, ko ne delaš krivice ali se ti ne godi krivica, ko odpuščaš ali ti je odpuščeno, kajti Jezus se je tedaj spet rodil v srcih pravičnih.

4) Božič je... vsakič, ko mir konča vojno, ko bratstvo obvlada razprtije, ko resnica premaga laž, ko pravica zasveti nad krivico, ko dialog poravnava spore, kajti Kristus se je tedaj spet rodil v srcu sveta.

5) Božič je veselje, ki ga širiš in sprejemaš, je velikodušnost, ki jo izkazuješ ali si jo deležen, je mir, ki ga gradiš ali ga uživaš, je odpuščanje, ki ga daješ ali ga dobiš, je ljubezen, ki jo seješ ali žanješ.

6) Božič je Kristus, ki se vsak dan rodi zate, je Kristus, ki se znova rodi v tebi, je Kristus, ki se še danes rodi po Tebi.

Vesel božič vsem sestrām in bratom!

Vinko Žakelj

norveška

8. avgusta letos je nenadoma odšel od nas naš dragi rojak in prijatelj **dr. Lovro Čeh**. Pogreb dragega pokojnika je bil 15. avgusta v cerkvi sv. Dominika v Oslu. Od njega smo se poslovili najbližji prijatelji, sodelavci ter vsi, ki so ga imeli radi. Lovro se je rodil kot najmlajši sin očeta **Jožefa** in ma-

tere **Marije** 10. 8. 1922 na god sv. Lovrenca v Slovenskih goricah. Odraščal je v kmečki družini ob dveh sestrah in bratih. Pred 2. svetovno vojno je končal bežigrasko gimnazijo v Ljubljani. Zaradi razgibanega političnega udejstvovanja je moral zbežati takoj po vojni v Italijo, kjer je nadaljeval s študijem. Ob namestitvi v Norveški (Lovro se je moral odpovedati koreninam, da si je rešil življenje) je v Oslu dokončal študij na univerzi ter kasneje tudi doktoriral. Zaposlil se je na Inštitutu za biokemijo in veterinarstvo in poleg poučevanja se je zelo marljivo ukvarjal z raziskovalnim delom. Njegova draga življenjska sopotnica **Ferdinanda Čeh** (rojena OBID) mu je bila v trdno podporo. Žal nista smela na obisk v domovino, za kar jima je bilo težko. Večkrat sta zaradi tega potočila solze, posebej Lovro zadnja leta po izgubi svoje žene. Izmučila ga je tudi bolezen. Čedalje bolj in bolj je premišljeval o domovini. Njegove misli so odhajale v tople in sončne gorice poleg Ptuja, medtem ko je zunaj njegovega stanovanja že naletaval sneg. Skandinavijo in Norveško je imel rad, ker ju je oba z ženo kot popotnike sprejela - zanju je bil to mali Betlehem. Kljub vsemu je čutil večjo ljubezen do svoje ljube domovine Slovenije.

Njegovo delo je bilo zelo obširno.

Pokojni Lovro Čeh

Najraje se je spominjal svojega predavanja na srečanju združenih narodov (WHO) v Londonu oktobra 1969. Danes so že skoraj vsa njegova dela zbrana v arhivu (Zavoda sv. Stanislava) v Ljubljani. Pred štirimi leti se je včlanil tudi v nov klub Slovenija v Oslu, kjer smo se občasno srečevali Slovenci (vseh nas je okrog 23).

Ob tej priložnosti se zahvaljujem pokojnemu Lovru Čehu za vse dobro, ki ga je storil za slovenstvo in Slovenijo ob njegovem obsežnem delu ter ljubezni do domovine. Obenem pa bi se rad zahvalil tudi našemu bivšemu duhovniku **g. Jožetu Drolcu** ter sedanjemu **g. Podvinskemu** za vse dušno pastoralno delo na Norveškem.

Prisrčen pozdrav vsem Slovenkam in Slovencem po svetu in v domovini.

Franci Kadivec

švica

SOLOTHURNSKO OBMOČJE

Martinovanje

Prav je, da se stari običaji na primeren način ohranjajo. Eden izmed njih je tudi splošno znano in dokaj razširjeno MARTINOVANJE - veseli jesenski praznik ob dozoritvi groznega moštva v vino.

V SOLOTHURNU prirejamo martinovanje že kar dve desetletji. Tako smo ga letos, prav na sam god sv. Martina - na 2. soboto v novembru, imeli enainvajsetič. Dvorano tovarne Scintilla (latinska oz. italijanska beseda scintilla pomeni iskra) v ZUCHWILU pri Solothurnu je zasedlo blizu 400 ljudi, ki so prišli iz zelo različnih koncev Švice. Po večerji,

ki je za razliko od prejšnjih let bila najprej na vrsti, se je okrog 21. ure z godbo oglasil ansambel Rudija Pernata "Kranjski muzikantje" (Krainger Musikanten) s pevko **Metko**. Tja do 3. ure so omenjeni godci skrbeli, da so se vrtele pete in je bilo treba gasiti žejo. Vmes pa je bogat srečelov zbujal radovednost in spodbujal h kupovanju srečk.

Veselo razpoloženi smo se poslavljali z željo in upanjem, da se čez eno leto zopet srečamo na lepi martinovanski zabavi.

Miklavževanje

Komaj smo uredili vse martinovanske zadeve, že je bilo pred vrati novo prijetno srečanje - MIKLAVŽEVANJE. Še sreča, da ti dve prireditvi urejata dve skupini: in ker je delo razdeljeno, je tudi olajšano.

Na 2. soboto, 2. decembra, je bil torej v OLTNU zlasti za otroke "ta veseli dan". Ob 17. uri smo se zbrali k maši 1. adventne nedelje in s tem začeli novo bogoslužno (cerkveno) leto. Mašo smo darovali za pok. **p. Fidelisa** - ob 1. obletnici njegove smrti (umrl 30. nov. 1994). Kmalu po maši je prišel na dvorano Miklavž, zbral otroke skupaj in jih odpeljal na oder. Tam jim je po krajšem pogovoru izročil darila, večina otrok pa je pred sprejemom darila njemu in vsem navzočim naredila veselje s kakšno deklamacijo ali pesmijo. Res je lepo videti otroške od sreče žareče oči ter zadovoljne in vesele obraze.

V kuhinji je že čakala dobra večerja, ki so jo pripravile skrbne gospodinje in nam z njo po Miklavževem slovesu hitro postregle. Dobrih 100 ljudi, kolikor se jih je zbralo, se je živahno pogovarjalo med seboj, vmes jih je pa harmonika z dvema kitarama vabila na plesišče, čemur so

se kajpada radi odzivali - precejšen del tja do polnoči.

Eni prej, drugi kasneje smo se - hvaležni za lepo dioživetje - poslovili in odpravili domov z mislijo na advent kot čas priprave na božične praznike.

Jan

slovenske skupnosti po svetu

argentina

Vsako leto Slovenci v Buenos Airesu pripravijo Slovenski dan. Tokrat je organizacijo imela v rokah Pristava. Začelo se je slovesno že dopoldne z dviganjem zastav, pozdravnim govorom in petjem obeh državnih himen. Zbrana so bila tu vsa imenitna slovenska imena. Največ pa pomeni dejstvo, da se je tega dneva udeležilo nad tisoč Slovencev od od blizu in daleč.

Na prireditvi, ki se je začela zelo slovesno s prihodom narodnih noš, je bil slavnostni govor rec predsednik Združene Slovenije Marijan Loboda. Pozdravila sta slovesni zbor in vse navzoče državni sekretar prof. dr. Peter Vencelj in slovenski odpravnik poslov prof. Matjaž Puc. Zapel je gostujoči pevski zbor Logaški oktet in domači Gallus in Mladinski zbor iz San Justa.

V skupnosti San Justo (del Buenos Airesa) so praznovali 39. obletnico svoje organizirane dejavnosti v društvu Naš dom. Obletnica ustanovitve Našega doma v San Justo, kjer je ena naj-

večjih in zelo delavnih slovenskih skupnosti, je privabila veliko rojakov iz ostalih društev. Že dopoldan so prišli k maši, ki jo je v sanhuški stolnici daroval delegat Jože Škerbec skupaj z župnikom Tonetom Bidovcem. Slavnostni govorca na popolodanski kulturni prireditvi Jože Miklič se je spomnil časa, ko se je začelo begunstvo velike večine njihovih članov, družin in posameznikov z Vertinjskega polja. Edino Argentina je tedaj sprejemala vseh vrst ljudi. Še danes so ji hvaležni, saj so tako našli svoje nove domove in lahko ostali kot skupnost povezani. Oddolžili so se svoji novi domovini v teh desetletjih, ko so krepko pomagali dvigovati gospodarstvo in z njim socialo. Niso pa ji ostali ničesar dolžni tudi na kulturnem področju.

Osrednji kulturni dogodek pa je bila igra Maria Stuart, ki so jo pripravili sanhuški mladinci. Prepričljivo podajanje in lepo oblikovana slovenska oderska govorica je odlikovala to mlado igralsko skupino, da so gledalci na koncu z navdušenjem zaploskali.

14. novembra so slovesno pomenovali eno ulico v mestu Buenos Aires z nazivom **Cesta Republike Slovenije**. To dejanje je obrazloženo v uradnem sporočilu kot poklon milijonskega mesta naši državi in slovenski skupnosti v njem.

Sreče in blagoslova v

letu 1996 vam želijo

vsi sodelavci Naše luči.

NAŠA LUČ

Napotil se je z živim bremenom po slabi stopničasti poti ob grapi strmo v dolino. Ko je prišel do potoka, je mali že zopet spal in zlezel tako skupaj, da je dihal staremu v lase. Starec se je moral zelo skloniti, da mu otrok ni padel vznak. Taka drža je bila zelo nerodna, toda stari se je ves čas nasmihal in nekaj godel v svojo brado. Nič ni maral, da mu otrokove ročice šarijo zdaj po bradi in vratu, zablodijo zdaj proti ustom v oči. Vsi ti dotiki otroških rok so bili nekaj, česar doslej še ni nikoli občutil, zato je bil ves poln nečesa ljubkega, nekakega pričakovanja nečesa nedoločnega.

Preden je stopil v potok, je dobro premišljeval, ali naj

Nisem jaz kriv, da živiš. Tudi sam nisi tega kriv, Pejp.

postavi otroka na tla in si zaviha hlače ter sezuje čevlje in s tem tvega, da se otrok zbudi, ali pa naj kar tako stopi v vodo.

"Naj spi, revše! Jaz stari norec pa bom šel v potok obut, da se nekega potepina sin na mojem hrbtu ne zbudi. Prav zares sem nor. Kaj praviš, Pejp? In zaradi jelš in vrbovih vej, ki rasto čisto pri tleh, se bom moral globlje priklanяти kakor v cerkvi, da te ne bodo teple po glavi, saj te dovolj tepe že življenje.

Vidiš, čisto plitva je, pa imam v čevljih že celo poplavo. Te stare škrepete so postale težke, da komaj dvigam noge. Kamenje pa tudi tako hrešči, kakor bi mlelo tisoč mlinskih kamnov. Rajši stopam po vodi, ta vsaj malo utiša moje stopinje."

Hoja po potoku nikakor ni bila lahka, saj je bilo toliko kotanj, da je bil vsak korak drugačen od prejšnjega. Zdaj je stopil nekam visoko in na trdno podlago, naslednji korak pa se mu je že ugreznil preko gležnjev ali celo skoraj do kolen. Toda starec se ni dosti zmenil za vse to. Poznal je potok in je dobro vedel, da voda nikjer ne sega preko kolen, bolj ga je jezilo grmovje, ki ga je pri hoji oviralo, in neprestano je bil v skrbeh, da kakšna veja ne bi oplazila malega na njegovem hrbtu.

"Da ne nosim tega ščeneta na hrbtu, kako lahko bi šlo," je godrnjal, toda jezen ni bil. "Brez skrbi bi stopal, čeprav do izvirka tega zavitega in nerodnega potoka. Pa moram paziti na malega, kajti če mi zdrkne s hrbta, bo mislil, da sem ga nalašč vrgel v potok. In voda mi je po hlačah zlezla že preko kolen. Postale

so težke, da jih bom še izgubil, če bom še dolgo motovilil po potoku.

Če bi me zdaj kdo videl, bi bil prepričan, da me jaše čarovnica in me goni po najslabši poti. Zdaj pa, Pejp, pustiva potok žabam in kreniva na stezo. Dovolj sva brodila po tej močvari. Tako, in zdaj si niti ne morem ožeti hlač, kajti če se pripognem, mi zlezeš prek glave.

Spiš pa zares rad, Pejp, to pa! Le spi, to je še najbolje. Saj imava jutri zopet neprijetno pot. Morala bova k županu. Sapramiš, to bo debelo gledal, ko te predstavim. No, meni nič mar. Nisem jaz kriv, da živiš. Tudi sam nisi tega kriv, Pejp.

Zdaj bi moral tod kar naravnost, da bi bil čimprej doma, pa bom le naredil majhen ovinek in bom spotoma obvestil Donoša, koga sem na poti našel. Toda spremeniti bom moral glas, da me ne spozna."

Ko je hodil kake pol ure, je prišel do samotne hiše v dolini. Pod drevjem je malo počakal, če ni nikjer nič sumljivega, potem je stopil na podokna in rahlo potrkal na šipo.

Tedaj se je deček na njegovih ramenih začel nekaj pretezati in jecljati.

"Molči kot miš, Pejp, če ne, te kar na temle pragu pustim. Nisva še doma, da bi mogla po mili volji kramljati."

Potrkal je znova, nekoliko odločneje. Toda iz hiše ni bilo nobenega glasu. Potrkal je še tretjič in z visokim

Mladi iz Berlina lepo polepšajo naša bogoslužna srečanja

Srečali smo se z dr. Felcem, prvim župnikom v slovenski župniji v Stuttgartu.

glasom poklical:

“Donoša, oglasi se, ali pa ti steklo z okvirom vred porinem v sobo.”

Znotraj se je slišalo šepetanje in gospodar se je oglasil:

“Kdo pa si in kaj bi rad?”

“Nekaj hudega se je zgodilo. V žlebu za Curkom, kjer se stekata tisti dve poti, leži ubit človek. Jutri ga pojdi iskat in javi žandarjem.”

“Javi ti! Kaj me zapletaš v to stvar. Kdo pa si?”

“To naj te ne briga. Sicer sva pa dva. Tista, ki sta ga ubila, sta bila tudi dva.”

“Toda človek krščanski, če kaj veš, prijavi in bodi za pričo.”

“Nama ne pride na misel. Nisva iz tega kraja. Lahko noč.”

In že je izginil v senci med drevjem, da je Donoša zaman oprezoval pri oknu, kam bo neznanec zavil.

“Tako, Pejp, zdaj morava zopet v hrib. Brez tega pač ne gre, ko pa ne moreva skozi in je dobri Bog svet tako nagosto nagubal. Raje bi seveda po ravnem, vedno po ravnem in naravnost, pa nama ni dano. Tudi ti boš moral večkrat po velikih ovinkih.”

Mesec se je že nagnil v drugo polovico neba in starec je vedel, da je polnoč že minila. Samo še v ta hrib mora, potem bo šel po pobočju naokrog. Pot bo nekoliko daljša, toda z dečkom na rami ni maral strmin.

Ko se je povzpел še nekoliko v hrib, je stal pred svojo bajto na robu majhne jase. Stari je obstal in poslušal. Šele ko ni slišal nič sumljivega, je stopil k vratom, odrinil zapah, vzel dečka z ramen in ga v naročju odnesel čez prag. Zapahnil je za seboj vegasta vrata. Moral bi prižgati luč, toda na rokah je imel dečka in ni se mu dalo, da bi ga odložil. V srcu mu je raslo neko mehko razpoloženje, nekaj doslej nepoznane-ga ga je vsega napolnjevalo. Neka daljna, že davno zatrta žalost se je v duši dvigala više in više in roke so same od sebe stiskale in dvigale dečka više, da je njegovo lice počivalo ob njegovem in je slišal dečkovo rahlo dihanje, pa ni vedel, ali deček spi ali bedi.

Potem je dečka položil na svoje ležišče ob steni, z

Ob svetlobi se je deček zbudil do kraja.

vajeno roko segel nekam po vžigalice, jih kljub popolni temi našel, prižgal trsko in jo vtaknil v sten-sko režo.

Ob svetlobi se je deček zbudil do kraja. Saj že nekaj časa ni spal, bil je samo v nekem sanjskem svetu, v nekakih prividih. Zdelo se mu je, da ga reka odnaša v neskončne daljave, zdaj pa je resnica, kar vidi. Tu gori v steno zataknjena trska in tam stoji stric, tisti, ki ga je vso pot nosil. In tudi duh po ognju in zemlji je

Mladi ukaželjni otroci v Slovenskem domu v Stuttgartu

resničen. Kljub temu je vse tako nemogoče. Kaj mu ta stric hoče? Čemu ga je privlekel ponoči v ta čuden kraj. In kje je teta in mala Fani? Kje so vsi ostali? Začel je drhteti po vsem telesu. Stari je to opazil in se mu je nasmehnil:

"Ne boj se me, Pejp. Nič hudega ti nočem. Vidiš, vso pot sem te nesel, da ti ne bi bilo treba hoditi, da se ne bi kje spotaknil ob korenino. Malo počakaj, grem po mleko, saj sva oba pošteno lačna. Ti še posebno, saj nisi vse popoldne ničesar jedel."

Starec se je kmalu vrnil s posodo še toplega mleka. Malo se je obotavljal, ker ni vedel, kako bi zaradi žlice. Imel je samo eno, dva človeka pa ne moreta jesti istočasno z isto žlico. Potem je ob dečku počenil na tla.

"Takole, Pejp, kar nastavi in pij, kolikor moreš. Čakaj, bom posodo držal, da boš laže pil."

Deček se je odmikal in starega svetlo gledal, toda oči so mu kdaj kdaj tudi pobožale lonec z mlekom.

"Pij, Pejp, dobro mleko je."

Nazadnje je Pejp prijel lonec, še enkrat pogledal starega, toda usta je imel že polna slin. Ponesel je lonec k ustom. Prvi požirek je zadel na nekaj trdega v grlu, kar je le s težavo šlo dol in se je v prsih le počasi in z bolečino izgubljalo, potem pa je teklo gladko in mehko. Ko je končno odnehal, je bil s sapo čisto pri kraju, da je moral nekajkrat sunkoma vdihniti.

**Tako se je zemlja pobarvala zdaj
rjavo zdaj modro, kakor so pač
metulji izvajali svojo jutranjo vajo.**

"Dobro, Pejp, izvrstno! Zdaj bom pa jaz nekoliko."

Nastavil je in pil, pa se je spomnil, da je deček morda še lačen, zato je naredil le nekaj močnih požirkov, potem je požirek v prazno in dolgo ni odstavil.

"Pij še, Pejp."

In Pejp je nagnil še enkrat in ni prenehal, dokler ni bil lonec prazen. Stari se je nasmehnil, ko je vrtel prazen lonec v rokah in nič ni bil hud, da bo šel lačen spat, saj je to zaradi dečka, zaradi Pejpa.

"Utrujen si, Pejp. Zdaj kar leži in zaspi."

Mali se je nekaj obiral in mencial, stari pa je pogladil kup suhe trave, ki je prijetno dišala, primaknil vrečico s hebedovim listjem, ki je zdravilo za vse bolezni in smrt za bolhe in vsakršno golazen.

"Tako, Pejp, postelja je nared in dobro boš spal v njej. Odel te bom s svojo suknjo, da te ne bo zeblo."

Pejp se je ulegel s hrbtom k steni, kakor da hoče vide-

ti, kaj se v hiši dogaja. Videl je še, kako je stari zamenjal dogorevajočo trsko z novo, zelo dolgo, potem je začel plamen poplesavati in je izginil, kajti Pejpove oči so se znova zatisnile in je takoj zaspal.

Starec se je sklonil nadenj in ga dolgo opazoval, kako diha, kako ima napol odprta usta, lice pa spokojno in milo.

"Ubogi mali Pejp!" je zamrmral in stegnil roko, da bi ga pobožal, pa se je premislil, ker ga ni hotel zbuditi.

Potem je ugasnil trsko, se ulegel na rob ležišča, da so mu sključena kolena počivala na goli zemlji. V noge ga je začelo zebsti, saj so hlače bile še mokre. Sleklet jih je in jih obesil na vrata. Nekaj časa je še poslušal otrokovo dihanje, potem se je poglobilo tudi njegovo in se naposled spremenilo v krepko smrčanje.

Sonce je stalo že visoko na nebu. Sence borov so prepotovale že polovico gozdne jase in so se vedno počasneje pomikale k robu gozda, kjer so bile pajčevine še vedno polne rosnih biserov kakor dragocene vezanine, medtem ko so na soncu že zdavnaj izginile.

Drobni metulji s čudovito sinjimi krili so sedeli na sončni strani na peščenih tleh, in vsa množica - kakih trideset jih je že moralo biti - je istočasno strnila in zopet razprla krilā, ki so bila na spodnji strani rjava kakor zemlja, na kateri so sedeli. Tako se je zemlja pobarvala zdaj rjavo zdaj modro, kakor so pač metulji izvajali svojo jutranjo vajo.

Se nadaljuje

Slovenci iz Stuttgarta smo poromali v Einsiedeln in se nazaj grede ustavili še pri mogočnih slapovih Rena.

BOROVNICA

V avli borovniške osnovne šole dr. Ivana Korošča so proslavili 125. obletnico ustanovitve bralnega društva in 50-letnico delovanja knjižnice v Borovnici. V kulturnem programu sta nastopila igralca Jerica Mrzel in Pavle Ravnohrib. V tem kraju so leta 1870 med prvimi v ljubljanski okolici ustanovili bralno društvo, ki je, podobno kot čitalnice v večjih mestih, skrbelo za širitev javne rabe slovenskega jezika. Skupaj z domačimi gasilci je društvo organiziralo dobrodne prireditve za nakup časopisov in knjig. Te so bile osnova za obrtno knjižnico, ki je leta 1920 premogla že dva tisoč knjig. Po drugi svetovni vojni je borovniško knjižnico prevzelo kulturno društvo Svoboda, danes pa deluje kot enota Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

KRANJ

Z dnevom odprtih vrat in krajšo slovesnostjo so v bolnišnici za ginekologijo in porodništvo počastili 40-letnico delovanja. V štirih desetletjih se je v tej zdravstveni ustanovi, ki je začela z delom v preurejeni vili na Gašteju, pred 30 leti pa so zgradili novo stavbo na Zlatem polju, rodilo 79.200 otrok, opravili pa so tudi več kot 81.000 večjih ali manjših operacij. Kranjska porodnišnica je namenjena predvsem ženskam s spodnjega dela Gorenjske. Zaradi nadpovprečno visoke strokovne ravni in opremljenosti s sodobnimi aparaturami je v preteklosti slovela med našimi porodnišnicami kot nekakšen butik. Zato je bila privlačna tudi za porodnice in pacientke od drugod. Po letu 1979, ko so v porodnišnici pričakali rekordnih 2.900 novorojenčkov, imajo zdaj le še blizu 1.400 porodov na leto. Kljub znižanju pa se obseg dela ni zmanjšal, saj se zdaj bolj ukvarjajo s pacientkami in novorojenčki, kot so se v prejšnjih letih.

Sveti Trije Kralji prineso kajila, mire in čistega zlata

"Suhorobarji" - ribniške jaslice kiparja Draga Koširja

LEDAVA

Blizu 170 malčkov in njihove vzgojiteljice imajo v tamkajšnjem dvojezičnem vrtcu na Mohorjevi ulici lepše in predvsem boljše delovne in bivalne razmere. Lendavčani so odprli popolnoma prenovljene prostore vrtca; dobil je nova okna, vrata, talne obloge, procelje in kuhinjo. Obnovili so tudi igralnice in zgradbo zavarovali proti vlagi. Naložba je vredna kar 50 milijonov tolarjev, polovico denarja pa je prispevala država.

LOŠKI POTOK

V Loškem Potoku so uresničili letošnjo največjo naložbo: cesto Hrib-Nova vas, vredno okoli 50 milijonov tolarjev, kar zavzema kar 70 odstotkov občinskega proračuna. Nova cesta Hrib-Nova vas je velikega pomena predvsem za vse Potočane, ki so po zlomu ribniškega gospodarstva našli novo zaposlitev v sosednji občini Loška dolina. Pred ureditvijo te ceste so se morali voziti 24 kilometrov dlje, prek Sodražice, ker so avtobusni prevozniki zaradi nevarnosti zavračali vožnjo po tej cesti. Obenem bo cesta, ko bosta asfaltirana še dva kilometra v občini Loška dolina, pomembna povezava s Primorsko, prek predvidene ceste Trava-Pungert-Osilnica pa bo krajša pot tudi do Obkolpske doline in Hrvaške.

METLIKA

Organizatorji iz metliškega turističnega društva Vigred in metliške ljudske knjižnice so v metliškem hotelu predstavili knjigo Božidarja Flajšmana Sledovi časa, s podnaslovom Bela krajina na razglednicah v letih 1895 do 1945. V knjigi je 186 slik (razglednic), dva zemljevida Bele krajine iz leta 1872 in 1937 ter niz podatkov o Beli krajini. Predstavitve so se udeležili tudi nekateri starejši Metličani, ki so upodobljeni na razglednicah v mladih letih takoj po prvi svetovni vojni:

Bračika Pavlovič, Marica Zupanič. Knjigo je natisnila Tiskarna Slovenija v samozaložbi in nakladi 1.500 izvodov z uvodom v nemščini in angleščini.

PTUJ

Republiški zavod za zaposlovanje napoveduje novo obliko in možnosti za iskalce zaposlitve. Na Slomškovi ulici 22 v prostorih ptujskega podjetja Animacija so odprli prvi slovenski klub za iskanje zaposlitve. Glede na to, da je brezposelnost na Ptuju poleg Maribora med najhujšimi in najvišjimi v Sloveniji, je kraj pravilno izbran.

STARI TRG OB KOLPI

V Starem trgu ob Kolpi so odprli nove poštne prostore, ki jih je kupila novomeška poslovna enota Pošte Slovenije. Novi prostori merijo 55 kvadratnih metrov, ureditev pa je stala približno osem milijonov tolarjev.

SUHOR PRI METLIKI

Krajani Suhorja so z odprtjem nove pošte in mrliške vežice proslavili svoj krajevni praznik. Pošto je na 54 kvadratnih metrih v prostorih nekdanje mesnice sredi Suhorja uredila Pošta Slovenije, poslovna enota Novo mesto. Za nove prostore so se v pošti odločili, ker so bili stari prostori za sodobno opremo premajhni. Mrliška vežica je stala krajane pet milijonov tolarjev, pa še tisoč ur prostovoljnega dela so opravili. Domačini so po odprtju obeh pripravili v prosvetnem domu kulturni program.

DRAVOGRAD

V poslovnem središču Traberka ob Koroški cesti v Dravogradu so odprli zasebno pekarno Mete in Boža Jeromla z Viča. Pekarna Hlebček bo zdaj z Viča v Dravogradu preselila svoj "beli program", črni kruh pa bodo še naprej pekli na Viču. Hkrati bodo v tej prvi ko-

roški zasebni pekarni povečali izbor izdelkov, peka osnovnih vrst kruha pa bo ostala enaka. Zdaj so v Hlebčku pekli trideset vrst izdelkov, poslej pa jih bodo, skupaj s slaščicami, kar šestdeset. Lastnika sta v novo pekarno vložila okrog 800 tisoč mark. V dveh pekarnah bo zaposlenih petnajst delavcev.

GORNJA RADGONA

V podjetju Radgonske gorice so na Janževem Vrhju pustili za pozno trgatve hektar laškega rizlinga. Že v navadi je, da ga potržejo na dan sv. Miklavža. Da grozdja ne bi pozobali ptiči in da ga ne bi pojedle srne, so vso površino zavarovali s posebno plastično mrežo.

Kot je dejal direktor tega podjetja Franc Škrobar, so pred kratkim dali na trg vino, pridelano ob lanskem božiču. Pollitrska steklenica stane nekaj nad 4.000 tolarjev.

OLIMJE

V nedeljo, 26. novembra, je minilo natanko 195 let, kar je luč sveta zagledal eden največjih Slovencev, preporoditelj škof Anton Martin Slomšek. V Olimju je 26. septembra 1824 bral svojo novo mašo in tam se je začela njegova velika pot. V počastitev njegovega rojstva so ta dan proslavili s slovesno mašo in spominsko slovesnostjo. S tem se je v zdravilišču Atomске toplice začel Slomškov teden. Sklep letošnjega tedna je bil Slomškov večer, na katerem je sodeloval tudi škof dr. Franc Kramberger.

V farni cerkvi v Mariji Reki nad Preboldom pa je kvartet ansambla Savinja predstavil najlepše Slomškove pesmi.

DOBREPOLJE

Na referendumu v Dobrepolju so se krajani z majhno večino odločili za uvedbo petletnega dvoodstotnega samoprispevka. Udeležilo se ga je 72,63 odstotka upravičencev oziroma 1.907 volilcev od skupno 2.622, za samoprispevek jih je glasovalo 51,73 odstotka oziroma 957 volilcev. Z zbranim denarjem na-

meravajo napraviti prizidek ob šoli na Vidmu in tako povečati število učilnic in vrtec, v Strugah pa asfaltirati nekaj občinskih cest.

Župan Anton Jakopič je z izidom zelo zadovoljen in poudarja, da je kljub zaostrenemu gospodarskemu položaju zmagala želja po napredku. Zanimivo je, da imajo v Dobrepolju samo enega diplomiranega pravnika, ki pa ni hotel biti predsednik volilne komisije, zato so to nalogo zaupali Mojci Burger iz sosednje občine.

RAZSTAVA JASLIC V KAMNIKU

Kamniško združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov je v mednarodnem letu boja proti nestrpnosti in v počastitev visoke obletnice delovanja skavstva in gozdnovništva v Kamniku pripravilo posebno razstavo jaslic patra Wolfganga Koglerja O. Carth. Pater je bil Tirolec (1913-1993), ki je pred dobrimi petintridesetimi leti prišel v kartuzijo Pleterje. Njegove jaslice so nekaj posebnega in nosijo pečat krajev, od koder je doma. Razstavljene jaslice so nastale po naročilu za zasebno zbirko Petra Homarja, ta pa bo jaslice posodil kamniškemu frančiškanskemu samostanu.

USPEHI NAŠIH ŠPORTNIKOV

Na letošnjih dveh tekmah svetovnega pokala v smučanju je naša tekmovalka Vrhničanka Mojca Suhadolc osvojila dve medalji - tretje mesto v superveleslalomu in drugo mesto v veleslalomu. Tako se

je še zadnja izmed "vražjih Slovenk" povzpela na zmagovalne stopničke. Ta rezultat kaže, da dekleta znajo smučati in da so prav vse sposobne uvrstiti se med deseterico najboljših.

Ne smemo pozabiti niti uspeha Andreja Miklavca, ki je letos že osvojil prvo mesto v slalomu za svetovni pokal v smučanju. Vse oči slovenske javnosti pa so tudi letos uprte v Jureta Koširja, ki pa še ni v vrhunski formi.

Po začetnih nastopih naših skakalcev je pred nami dokaj slaba sezona. Na prvih nastopih v svetovnem pokalu se je samo eden od naših uvrstil med prvih petdeset. Kje so časi, ko smo krojili sam vrh svetovnega smučanja. Mnogi zato zahtevajo odstop trenerja Ludvika Zajca.

Slovenska moška nogometna reprezentanca se je vrnila z gostovanja po Mehiki, kjer je po dveh porazih končno premagala odlično člansko državno reprezentanco Mehike.

Košarkarji Smelta Olimpije uspešno tekmujejo v evropskem pokalu. Po štirih odigranih tekmah (dve v gosteh in dve doma) so dvakrat zmagali. Tako uspešno nadaljujejo svojo pot proti vrhu evropske košarke.

MIKLAVŽ NE POZNA MEJA

Šesto leto zapored je Miklavž obiskal otroke tudi v bolnišnicah. Da mu je uspelo srečati se z nad štiristo otroki na desetih oddelkih v osrednjih ljubljanskih bolnišnicah, se je odpravil na pot že v zgodnjih popoldanskih urah. Otroci iz vseh krajev Slovenije so Miklavža pričakali skupaj z vzgojitelji in s starši v lepo okrašenih prostorih klinik. Marsikateremu otroku se je tako uresničila želja, ki jo je napisal in pismo naslovil Miklavžu. Darila so darovala nekatera domača podjetja in župnija Summaga iz Italije.

Rekli so...

Dr. Borut Košir v DELU 25. 11. 1995

Ste tudi tajnik odbora za pripravo papeževega obiska v Sloveniji. Prejšnji teden ste spremljali delegacijo iz Vatikana, ki si je ogledala kraje po Sloveniji, kjer se bo zadrževal papež med svojim obiskom. Zakaj so si hoteli ogledati te kraje in kakšne vtise so dobili?

Pri nas je bila vatikanska delegacija, ki se redno ukvarja s pripravo papeževih obiskov. Prvi obisk je vedno namenjen dokončni določitvi programa obiska in zato je seveda treba pogledati vse prostore, kjer bodo srečanja s svetim očetom, pa poti, po katerih bo potoval iz kraja v kraj, skratka, vsak kotiček, kjer se bo zadržal. Obisk delegacije je bil vnaprej dobro pripravljen in, če sem malo neskromen, so nas posebej pohvalili, rekli so, da so pri nas našli na dve stvari, ki ju tudi v zelo organiziranih državah ne doživijo, na veliko odločnost pri organizacijskem pristopu in hkrati na dovolj veliko fleksibilnost. Delegacija je bila pri nas na obisku več dni. In pri tem bi rad poudaril zgledno sodelovanje državnega odbora za pripravo obiska, ki ga vodi minister za notranje zadeve Andrej Šter.

Zdaj se verjetno tudi že ve, kje bo papež spal?

To se ve, pa vam tega iz varnostnih razlogov ne bom povedal. Gre za cel sistem varovanja svetega očeta. Podrobnosti o gibanju in srečanjih svetega očeta so prav zato skrivnost. Šele takrat, ko je ves program obiska potrjen, se skupaj z apostolskim sedežem in

državo gostiteljico domeni, kaj sme biti objavljeno za javnost. Priprava papeževega obiska je za državo gostiteljico res velik zalogaj. Za ponazoritev naj povem, da so v ZDA, kjer je bil papež pred kratkim na obisku, izjavili, da je bila zanje priprava tega obiska najtežavnejša v primerjavi s pripravami obiskov drugih visokih gostov. In ko je govor o varnosti, ne gre zgolj za varovanje svetega očeta, ampak tudi ljudi, ki se udeležijo srečanj z njim.

Kako pa gledate na poseganje Cerkve v politiko?

Zelo pomembno je, kako razumevamo politiko. Politika je lahko strankarska politika, lahko pa je delo v dobro ljudi. In Cerkev deluje vedno tako, da ima v družbenem življenju neko odmevnost. V tem smislu je lahko delovanje Cerkve tudi politično. Cerkev pa se seveda ne ukvarja s strankarsko politiko, pa ne zato, ker bi ji to prepovedovali od zunaj, ampak zato, ker se je tako sama odločila. Sicer pa zakonik cerkvenega prava določa, da tisti, ki so za to pristojni (to pa so predvsem škofje), lahko povedo in tudi morajo povedati svoje mnenje o stvareh, ki zadevajo nraavnost. ■

Lojze Peterle v MLADINI 28. 11. 1995

Kateri razlogi so vas napeljali k odločitvi, da obema koalicijskima partnericama ter tudi vsem drugim parlamentarnim strankam predlagate razpis predčasnih volitev?

Glavni razlog je naša politična analiza o tem, kaj se utegne dogajati v Sloveniji eno leto pred volitvami, ko se je predvolilni boj

praktično že začel in ko ugotavljamo, da dinamika odločanja upada na več področjih. Zlasti na zunanjepolitičnem področju bistvene zadeve niso rešene in niti ne kaže, da ob takšni politiki bodo. Gre za odnose z Italijo, Hrvaško in Evropsko zvezo. Tudi na gospodarskem področju so se spremenile okoliščine, ki pa jih slovenska zunanja politika ni upoštevala ali mogoče nanje celo ni računala. Skratka, za Slovenijo bi bilo škodljivo, da se v celem letu, ki nas še loči do volitev, ne bi vleklo prave poteze oziroma bi se odločitve odlagale.

Ste lahko bolj konkretni?

V zunanji politiki pri ključnih vprašanjih ni napredka. Namesto diplomatske iznajdljivosti poslušamo moralne sodbe o Evropski zvezi ali o naših sosedih. Gospodarska politika, ki mora biti še vedno v službi tranzicije, bo težko bolj sistematična in manj gasilska (ne mislim na makrogospodarski vidik). Na socialnem področju ne prihaja do sprememb, ki bi vzpostavile stabilen sistem. Stranka krščanskih demokratov ni za to, da bi upokojenci vsak mesec spraševali, ali bo pokojnina ob dnevu ali ne. Želimo stabilen sistem. Odlaganje reševanja teh problemov pomeni samo še večji problem v kasnejšem obdobju.

Eno je neizvajanje programa vlade, druga plat pa je ta, da vladna koalicija v mnogočem ne spoštuje pravil, ki so običajna za koalicijsko kulturo. Dejstvo je, da večkrat ni mogoče vedeti, kaj bo storila liberalna demokracija. Da njen predsednik ne ve, kdaj ima večino in kdaj je nima. On meni še nikoli ni rekel: "Imam dvajset ali trideset poslancev." Vedno mi reče: "Jih bom poskusil prepričati." Zame to

ni odgovor predsednika partner-ske stranke. Ko grem jaz na pogo-vore, rečem: "Petnajst poslancev imam za to rešitev." Če ni te temeljne zanesljivosti, ne more biti zagotovil, kam se bo vladna poli-tika usmerila. Ali, recimo, dejstvo, ki postaja že komično: da vlada nasprotuje zakonu o začasnem zadržanju vračanja cerkvenih goz-dov, hkrati pa je stranka predsed-nika vlade isti zakon trikrat poma-gala uvrstiti na dnevni red.

Katera vladna koalicija bi bila po vašem mnenju sposobna uresničiti naloge, ki jim seda-nja očitno ni več kos?

Ne bi se oziral po strankah a prio-ri. Želel bi, da se v novi koaliciji zberejo tiste politične sile, ki hoče-jo končati preobrazbo in postaviti Slovenijo na trdne temelje.

Lastninska preobrazba se bo na-slednje leto končala, a odprli se bodo novi problemi. Dogovoriti se je treba o gospodarski in socialni politiki, postaviti jasne usmeritve tudi glede velikih gospodarskih si-stemov, kjer ta hip ni uspela pra-va politika, kar dolgoročno tudi za delavce ni v redu. Tudi delavci si želijo več kot le zagotovljene pla-če, želijo si stabilne razmere, v ka-terih bo njihovo delo imelo smi-sel. Nato so tu problemi v pokoj-ninskem sistemu, zdravstveni bla-gajni, za katere velja, čim prej bo-do rešeni, bolje bo. V zunanji po-litiki je treba biti realist, dati karte na mizo, videti, kakšna je cena pri tej ali oni odločitvi, in potem dati zadeve v odločanje. Ne pa nada-ljevati sedanje stanje, ko se ključ-ni dejavniki odločanju izmikajo in prihaja predstavnik vlade v parla-ment brez jasnega stališča.

Mi bomo šli v pospešene pro-gramske pogovore z drugimi

strankami, na podlagi katerih bo-mo videli, na katerih točkah so možnosti za dogovor. Eno so pro-gramske umeritve, drugo, kar je pomembno, pa je kredibilnost stranke. Kdorkoli bo že vodil to vlado, mu ne svetujem, da bi se loteval projektov, če nima jams-tva, da ga bo koalicija podprla. V sedanji koaliciji pa je še nekaj ča-sa odprto vprašanje kredibilno-sti.■

Danilo Slivnik v MAGU 22. 11. 1995

Že zdaj lahko rečemo, da bo tranzicije konec, ko se bodo sprli pripadniki nekdanje levice. To bo neizbežno zaradi dveh razlogov: prvič, ker bo izginil najširši politič-ni "preživetveni" motiv, ki je leta 1990 temeljil na nevarnosti, da bi nove demokratične stranke staro, kompromitirano levico kratko malo razlastninile in ukinile; in drugič, ker se bo notranje v tolik-šni meri razslojila, da bodo mnogi potomci svoje starše še leta spra-ševali: "Kaj ste delali med tranzici-jo...?" Oni pa jim bodo zbegano odgovarjali, da so podpirali Mila-na Kučana in Janeza Kocijančiča, ker so bili prepričani, da sta "reve-ža". Hočemo reči, da je nekdanja levica že toliko sprivatizirala, da je začela neenakomerna porazdeli-tev družbenega bogastva med njenimi pripadniki povzročati pr-ve resne konflikte. Najboljši dokaz za to je dogajanje pri sanaciji mariborskega Tama, saj je skušal Drnovšek ustaviti Tajnikarja po-tem, ko je ugotovil, da so si ljudje iz nekdanjega partijskega klana prigrabili preveč vpliva in da je to ogrozilo dotedanje (dogovorjeno) finančno ravnovesje. Toda potem je moral zaradi silovitih zakulisnih pritiskov kljub vsemu hitro odne-

hati, saj so mu Kocijančičevi privr-ženci vrnili oster udarec in mu za-grozili s politično destabilizacijo (izstopom iz koalicije), proti čemur se ni mogel upreti.

SAJ SMO ŽE IMELI PREDČASNE VOLITVE!

Poslanci, ki so zapustili stranko, na katere listi so bili izvoljeni, bi

O DOKTORATU, KI GA NI BIL

V javnost je bila vržena vest o od-ločitvi senata Univerze v Ljubljani, da ljubljanskemu nadškofu, dok-torju teologije Alojziju Šuštarju ne podeli častnega doktorata. Ker ima univerza v vsaki demokratični družbi svojo avtonomijo, je to pač njena odločitev. Zato je toliko bolj nenavadno, da je javnost zvedela za strokovne razloge "za" in politič-ne "proti" še pred sejo univerzitet-nega senata. Toda ali je bila odlo-čitev širšega univerzitetnega vodstva res avtonomna?

Kar namreč pri nasprotnikih podelitve tega častnega naziva prese-neča, je hkratna zahteva in zavmi-tev načela, naj podelitev ne bo na-grada za politično delo in naj osta-ne priznanje za visoke strokovne dosežke. To načelo je zelo smisel-no, vendar pa takoj, ko je bilo izre-čeno, ni bilo več upoštevano. Teo-loga Alojzija Šuštarja namreč odli-kuje prav njegovo znanstveno de-lo: napisal je več samostojnih del, njegove znanstvene razprave so prevedene v evropske jezike, do-ma in v tujini je uveljavljal nove teološke metode moralno teološke znanosti, kot strokovnjak za moralno etična vprašanja je bil član izvedenske skupine za pripra-vo osnutka kazenskega prava švi-carske konfederacije, med svoje

lahko posedli na dolgo oslovsko klop.

V zadnjih dneh je moderno modrovati o predčasnih državnih volitvah. Ideja zanje se je porodila v vrstah SKD, sicer koalicijske stranke. S predčasnimi volitvami naj bi prišli do nove, manj počasne vlade, ker tako hočejo, kot je zatrdil prvak stranke Ljotze Peterle, ne samo čla-

člane ga je že sprejela Evropska akademija znanosti in umetnosti v Salzburgu. Zaradi tega so se s svojimi prispevki za Zbornik ob njegovem jubileju radi odzvali ravno univerzitetniki, ki se tako kot on, kljub odgovorni cerkveni službi, niso poslovili od teološkega znanstvenega razmišljanja in raziskovanja (Köping, Poupard, Kasper, Ambrožič).

Zelo zanimivo pa je, da senat ni sledil mnenju svoje strokovne komisije, marveč se je odločal "politično". In zdaj se vsiljuje vprašanje, kaj je bilo v javnih nastopih slovenskega metropolita politično spomo. Odkar se je vrnil v Slovenijo, se je zavzemal za demokratizacijo in za prebuditve civilne družbe.

Tudi vlogo Cerkve v družbi vidi v sklopu civilne družbe in ne v politično strankarskem življenju, še manj v prepletanju z vladnimi odločitvami. Zavzema se za svobodo šolstva in znanstvenega raziskovanja. Kot veliki kander Teološke fakultete je tej znanstveni ustanovi ves čas zagotavljal neodvisnost in mednarodne habilitacije. Vse to najbrž ne more biti spomo.

Nekateri ne morejo sprejeti, da je teološka fakulteta redna članica univerze. Toda primerjava teološke fakultete z visoko šolo za notranje zadeve je hudo neprimerna. Kako lahko nekdo izmed univerzitetnikov ustanovitelj-

ni stranke, ampak tudi gospodars-tveniki in še kdo.

Toda če pogledamo strankarsko mavrico v parlamentu, so se od začetka mandata konec decembra 1992 pa doslej volitve že zgodile, le da ljudem ni bilo treba na volišča.

Oslovsko klop, ki jo poznajo mnogo parlamentarne demokracije za

co evropske univerze in tudi prednico in soustanoviteljico slovenske univerze primerja z visoko policijsko šolo? Cerkev je res družba posebne vrste, "sui generis", zato imajo vsaj nekateri njeni voditelji tudi priznan mednarodni pravni status. Toda primerjati zgolj moralno zaščito znanstvene ustanove, za katero veliki kander zahteva vso akademsko svobodo, z navodili notranjega ministrstva, le ne gre. Treba se je ozreti po Evropi in tudi po izročilu slovenske univerze. Potem bosta vnovični študij in znanstveno raziskovanje teologije znotraj ljubljanske univerze nekaj normalnega, dosežki teologije kot znanosti pa vsej univerzi v ponos, kot so takšni dosežki v ponos evropskim univerzam. Zato se lahko ob koncu vprašamo: kdo je lahko ob zavrnitvi častnega doktorata prizadet? Slovenski in evropski teolog dr. Alojzij Šuštar? Kdor ga je kdaj srečal, se z njim pogovarjal ali ga bral, ve, da mu ni do nikakršne časti in niti ne do te zavrnjene. Pač pa je lahko prizadeta ljubljanska univerza, da med svoje vrste ni uvrstila evropskega misleca in človeka. Tako ugotavljamo in se tolažimo, da je za zorenje misli, tudi tiste, ki hoče zagotoviti svobodo in avtonomijo univerze, pač potreben čas.

Dr. Edvard Kovač - DRUŽINA
Ljubljana, 3. 12. 1995

poslance, ki zapustijo svojo stranko potem, ko so bili izvoljeni na njeni listi, pri nas nimamo. Pa bi jo več kot potrebovali, saj so "nedotaknjene" ostale samo tri stranke SKD (15 poslancev), združena lista (14), ki ima zdaj nekoliko drugačno ime kot na volitvah, in socialdemokrati (4). Število strank, zastopanih v parlamentu, je enako, teh je osem, toda spremenila so se imena poslancev. (Nekateri so nepreklicno odstopili in s tem prepustili poslanski sedež tistimi, ki so bili na volitvah za njimi), številčna sestava, še več, v parlamentu je celo stranka, ki na volitvah ni nastopala.

Največja revščina je doletela SNS, ki ima od prvotnih enajst poslancev samo še tri. Trije njeni nekdanji poslanci zdaj zastopajo SND, stranko, ki je nastala po volitvah, dva sta jim ušla v SLS, trije so se spremenili v neodvisne poslance. Nekaj poslancev SNS je v tem času celo po nekajkrat zamenjalo strankarske stolčke.

Najbolj bogato žetev pa je imela liberalna demokracija; zdaj je število njenih poslancev celo večje, kot bi bilo, če ob državnih volitvah v drugem krogu ne bi delili mandatov na osnovi ostanka, ampak vseh dobljenih glasov.

Predčasne volitve smo torej že imeli, pa čeprav jih je po ustavi zelo težko ali skoraj nemogoče izvesti. Zastopnost strank v parlamentu pa je več kot zgovoren dokaz, kako nepopisno stranke spoštujejo voljo ljudi.

Jana Taškar - NEDELO
Ljubljana, 26. 11. 1995

IZBIRAJ MED NEDOLOČNIKOM IN NAME- NILNIKOM:

Steci povedati/povedat materi. Želela bi videt/videti vašo hčer. Ne morem računati/računat na ta denar. Po kosilu boste šli počivat/počivati, tak je hišni red. Nehaj govoriti/govorit neumnosti. Pojdi se sleči/sleč/slečt mokre kopalke. Nameraval je obirat/obirati jabolka. Ni ji hotel podariti/podariť zlatih uhanov.

POVEJ NASLEDNJE POVEDI KRAJŠE:

Zgled: Ukvarjanje s pisanjem knjige nam vzame veliko časa. Pisanje knjige nama vzame veliko časa. Nehaj z govorjenjem neumnosti. Uporabljajte naročanje po telefonu. Predavanje o prevajanju Cankarja je imel profesor Breznik. Prenehaj že s pitjem alkoholnih pijač. Nadaljuj s kuhanjem.

VPIŠI PRAVILNO DVOJINSKO OBLIKO GLAGOLA:

Ali se lahko tudi medve (peljati) z vami? Jutri (biti) medve že daleč proč. Obe letali (pristati) istočasno. Sošolki Manca in Teja (iti) v kino. Pri delu vama (pomagati) Sonja in Milena. Mama in Mira sta pravkar (prečkati) cesto pri rdeči luči.

SAMOSTALNIŠKE BESDNE ZVEZE POSTAVI V PRAVILNO OBLIKO:

(Kmet) že štiri (dan) pospravlja seno. Poklicali so (Francelj) in (Robi). Jožko se je o novi zadolžitvi pogovoril z (delovodja). Vsak je svojega (telo) gospodar. Plašno je segel (gospa) v roke. Branko je najdlje zalučal (krogla). Z (nekatera ladja) so že raztovorili blago. Z

(oster nož) se je vrezal v palec.

OSEBNE ZAIMKE POSTAVI V USTREZNO OBLIKO:

Pri (mi) so medvedi zaščiteni. Morda se bom oglasil pri (vidva). To knjigo daj (on). Ne sprašuj me o (on). Menda je odšla z (on) v Ameriko. Še pri (vi) se bom oglasil. Ne skrbite za (onadva), (onadva) bodo že drugi pomagali. To (ti) ne zaima. Poklicali so (ona). Razveselil se je (ona).

IZBERI USTREZEN ODGOVOR:

O čem premišljuješ? O materi./O izletu. - S kom nisi zadovoljen? Z mesarjem/Z najinim pogovorom. - Koga pogrešaš? Psi./Sošolca. - Komu si se izmuznil? Cariniku./Kazni. - Brez koga ste šli na morje? Brez babice./Brez hrčka. - Kaj je priletelo? Otroče./Vrabe.

IZBERI PRAVILNO OBLIKO PRIDEVNIKA.

Dečki igrajo na bližnjemu/bližnjem travniku nogomet. V usnjenemu/usnjenem kovčku je prenesal knjige. Popoldne gremo na obisk k očetovemu/očetovem sodelavcu. Izletniki so se ustavili ob nizkemu/nizkem hrastu in se nekoliko odpočili. H globoke-mu/globokem krožniku položil žlico. Kljub materinemu/materinem nasvetu je ravnal po svoje.

KAZALNE ZAIMKE POSTAVI V USTREZNO OBLIKO:

(Takšen) puloverja že ne bom oblekla. Ali si videl (tisti) človeka? (Tolik) lepim stvarjem se mora v življenju odpovedati! Lahko preplavam s (ta) na (oni) breg. Si do-

bro premislil o (ta) stvari? S (tolikšen) zanimanjem ni še nihče prisluhnil moji pesmi. Dežnik je bil od (tista) branjevke.

BESEDNO ZVEZO IZRAZI S PRISLOVOM:

Zgled: na miren način - mirno. lansko leto, včeraj zvečer, zgodaj jutraj, danes zvečer, ob tej uri, na noben način, neda bi hotel, na tem mestu, to leto, ko je pomlad.

STOPNJIJ PRISLOVE:

blizu, ozko, drago, tiho, nerodno, sladko, razburljivo, zanimivo, nizko, počasi, glasno.

REŠITVE:

NEDOLOČNIK ALI NAMENIL-NIK: Steci povedat materi. Želela bi videti vašo hčer. Ne morem računati na ta denar. Po kosilu boste šli počivat, tak je hišni red. Nehaj govoriti neumnosti. Pojdi se sleč mokre kopalke. Nameraval je obirati jabolka. Ni ji hotel podariti zlatih uhanov.

KRAJŠANJE POVEDI: Ne govori neumnosti. Naročajte po telefonu. O prevajanju Cankarja je predaval profesor Breznik. Prenehaj že piti alkoholne pijače. Kuhaj dalje.

DVOJINSKE OBLIKE GLAGOLA: Ali se lahko tudi medve peljeva z vami? Jutri bova medve že daleč proč. Obe letali sta pristali/bosta pristali/pristaneta istočasno. Sošolki Manca in Teja gresta/sta šli/bosta šli v kino. Pri delu vama pomagata/sta pomagali/bosta

pomagali Sonja in Milena. Mama in Mira sta pravkar prečkali cesto pri rdeči luči.

SAMOSTALNIŠKE BESEDNE

ZVEZE: Kmet že štiri dni pospravljajo seno. Poklicali so Franceljna in Robija. Jožko se je o novi zadolžitvi pogovoril z delovodjem. Vsak je svojega telesa gospodar. Plašno je segel gospe v roke. Branko je najdlje zalučal kroglo. Z nekaterih ladij so že raztovorili blago. Z ostrim nožem se je vrezal v palec.

OSEBNI ZAIMKI: Pri nas so medvedi zaščiteni. Morda se bom oglasil pri vaju/vama. To knjigo daj njemu. Ne sprašuj me o njem. Menda je odšla z njim v Ameriko. Še pri vas se bom oglasil. Ne skrbite za njiju, jima bodo že drugi pomagali. To tebe/te ne zanima. Poklicali so njo/jo. Razveselil se je nje/je.

USTREZEN ODGOVOR: O čem premišljuješ? O izletu. S kom nisi zadovoljen? Z mesarjem. Koga pogrešaš? Sošolca. Komu si se izmuznil? Cariniku. Brez koga ste šli na morje? Brez babice. Kaj je priletelo? Vrabec.

OBLIKA PRIDEVNIKA. Dečki igrajo na bližnjem travniku nogomet. V usnjenem kovčku je prenesel knjige. Popoldne gremo na obisk k očetovemu sodelavcu. Izletniki so se ustavili ob nizkem hrastu in se nekoliko odpočili. H globokemu krožniku položi žlico. Kljub materinemu nasvetu je ravnal po svoje.

KAZALNI ZAIMKI: Takšnega puloverja že ne bom oblekla. Ali si videl tistega človeka? Tolikim lepim stvarjem se mora v življenju odpovedati! Lahko preplavam s tega na oni breg. Si dobro premislil o tej stvari? S tolikšnim zanimanjem ni še nihče prisluhnil moji pesmi. Dežnik je bil od tiste branjevke.

PRISLOV: lani, sinoči, davi, nocoj, osorej, nikakor, nehote, tukaj/tu,

letos, pomladi/spomladi.

STOPNJEVANJE PRISLOVOV:

blizu, bliže, najbliže; ozko, ožje, najožje; drago, dražje, najdražje; tiho, tiše, najtiše; nerodno, bolj nerodno, najbolj nerodno; sladko, slajše, najslajše; razburljivo, bolj razburljivo, najbolj razburljivo; zanimivo, bolj zanimivo, najbolj zanimivo; nizko, nižje, najnižje; počasi, počasneje, najpočasneje; glasno, glasneje, najglasneje.

izražajmo se lepo

HRANA - to, kar zauživamo, jedi in pijače: vsakdanja, lahka, topla, tekoča, surova, kuhana hrana. Gospa je vzela ubogega študenta na hrano. Po hrano so hodili v menzo. Gostom iz tujine so dali hrano in stanovanje. V prenesenem pomenu: duševna hrana. Branje Svetega pisma je moja vsakdanja duševna hrana.

Pri človeku, ki zavestno skrbi za svojo prehrano, lahko ločimo:

1. hrano kot tisto, kar je že bolj ali manj pripravljeno za uživanje.

2. živež (živila) kot tiste snovi, pridelke ali izdelke, iz katerih si hrano pripravljamo.

Žganci so njegova najljubša hrana. Vsa hrana na Janezovi svatbi je bila pripravljena doma. Nekatere države pridelajo dovolj živeža zase. Zaloge živeža niso zadoščale za številno družino.

IME IN PRIIMEK - pisanje osebnih imen. Normalno pišemo spredaj ime in za njim priimek: Franc Eržen. V raznih seznamih, kartotekah, bibliografijah je iz praktičnih razlogov priimek spredaj: Eržen Franc. A marsikje se piše tako brez potrebe.

V tej obliki se pišejo imena v večini kulturnega sveta (izjema so Madžari). Prednost pisave ime + priimek je zlasti ta, da vedno vemo, kaj je ime in kaj priimek. Saj je že doma veliko dvoumnih imen: Gašper Rudolf ipd. Zlasti v jeziku, ki ga ne reazumemo, nam veliko koristi, ko vemo, da je spredaj ime in za njim priimek.

Narobe je torej, da naši obrtniki, odvetniki, zdravniki itn. na svojih tablah pišejo priimek spredaj in se tudi tako podpisujejo

• Prodajam polovico hiše (cca 45m²), novo dvojno garažo (cca 55 m²) v Stari Gorci s hišno številko in zemljo z gozdom - vsega skupaj cca 3,5 ha. Vse informacije na telefonu 063 482 177 na ime Slokan.

• V MARIBORU, 3 km iz središča, prodam visokoprtilnično hišo, staro 22 let, s 156 m² koristne površine ter 35 m² veliko garažo na 555 m² veliki parceli. Cena je 170.000 DEM. Informacije po tel. 062 511 728.

• Prodajam starejšo kmečko hišo v Neračnovcih na Goričkem. K hiši spada nekaj zemlje in gozdovi. Cena je 35.000 DM. Oglasite se lahko na naslov Irena Batjan, Zofke Kvedrove 10, 69000 Murska Sobota ali na telefon 069 23 105 ali 069 49 236.

• Na lepem kraju v Zg. Gorici 17 km od Maribora prodajam dvostanovanjsko novo hišo, spodaj takoj vseljivo, z 74 arov travnika ter dva gozda posebej. Informacije: Schaffer Franz, 90513 Zirndorf, telefon 0911 6001336.

• V središču Vinske Gore pri Velenju (5 km) prodajam novo, dvostanovanjsko hišo z 240 m² stanovanjske površine, 1.000 m² zemljišča s sadovnjakom in vrtom ter ločeno hobi delavnico 22 m², telefonom in kabelsko TV. Na zelenici so vse instalacije za zunanji bazen in vrtno hiščo. Informacije na tel. 063 857 685 - vsak dan po 20. uri; Velenje, Slovenija.

• Parcelo 1.100 m² z lokacijsko dokumentacijo, gradbenim načrtom, plačanim vodovodnim prispevkom in postavljenim (9x8 m) lesenim objektom prodajam. Objekt ima 2 sobi, kuhinjo in WC. Primeren tudi za pisarno ali skladišče. Cena po dogovoru. Okolica Ljubljane - jug. Ponudbe na naslov: Leopold Gaberšek, Sedanstr. 30, D-68623 Lampertheim ali telefon: 0049 6206 56882.

• Na Forminu pri Ptujju prodajamo poslovno stanovanjsko hišo 20 x 13 m in delavnico 23 x 7 m /mizarska delavnica/. V hiši in delavnici je centralno ogrevanje, elektrika in

telefon. Parcela je velika 1.073 m². Mogoče je dokupiti še zemljišče v velikosti 2.000 m². Ugodni plačilni pogoji - obroki.

Informacije na naslov:

Marija in Martin Bezjak, Mariborska c. 35 b, 62370 Dravograd, tel/faks.: 0602 83 740

• Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik, Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovenščine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, Säckinger Str. 2, D - 79540 Lörrach.

• PREVODI - Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. - Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). - Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglaš sprejemamo do 5. v mesecu.

Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

Natakarica se zaupa prijatelji:

- Morala si bom odpočiti, nisem več tako lepa.

- Po čem pa to sklepaš?

- Čedalje pogosteje moški preštevajo drobiž, ki jim ga vrnem.

Matjaža so poslali v trgovino po kruh, namesto tega pa je prinesel celo pest žvečilnih gumijev. In potem je doma rekel:

- Kruha je zmanjkalo, od nečesa pa moramo živeti!

Mož piše ženi z dopusta na morju: "Ljuba Erna, veliko mislim nate. Morje tako besni, da me vedno spominja nate."

- Ne vem, kaj boš storila, draga,

ampak moram ti priznati: pri igri sem izgubil vse premoženje!

- Oh, dragi, moja ljubezen do tebe je tako močna, da bom tudi ločitev prestala!

- Mojca, če plačaš ti, te povabim jest v restavracijo Union, drugače pa bova večerjala pri tebi doma.

- Gustelj, od kod pa tebi taka revščina?

- Podedoval sem jo.

Dva s celine prvič vidita smučanje na vodi.

- Zakaj tisti s čolnom tako divja?

- Kaj ne vidiš, da ga tisti na smučeh zasleduje.

Letalo polno potnikov. Motor nenadoma utihne. Mimo potnikov pride pilot s padalom:

- Spoštovani, nič strahu, samo po mehanika skočim!

Korenčkova telefonira v gostilno:

- Povejte mojemu staremu, da ste mi že pred eno uro rekli, da je ravnokar odšel!

Mali Mihec ne more izgovoriti črke R. Pa mu reče zdravnik:

- No, Mihec, le korajžno reci PRRRAŠIČ!

Mihec nejeverno pogleda navzgor:

- Ali vam?

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

NASA LUČ, POLJANSKA CESTA 2, 61000 LJUBLJANA, SLO tel. in faks 061 - 13 32 075

ANGLIJA

LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road, tel.+ faks 0171 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek*

AVSTRIJA

A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. 1-544 2575, *Anton Štekl*

A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p. mag. Janez Žnidar*

A-4053 HALL T. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludivik Počivavšek*

A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6, tel. 05522 - 73100 34850, *Janez Žagar*

A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof Nansen-Str. 3

BELGIJA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj*

B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc*

FRANCIJA

F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj*

F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak*

F-57000 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin*

F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec*

HRVAŠKA

41090 ZAGREB, Vrapčanska 114, Andrej Urbanč, CM, tel. 041 - 156 573

ITALIJA

SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik*

MILANO: msgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123

NEMČIJA

D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Izidor Pečovnik*, tel. 030 - 788 19 24

D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pukelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon

D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. in faks 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar*

D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic*

D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida*

D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95

D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel.+ faks 07 11 - 2 36 13 31

D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89

D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, *Joško Bucik*

D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, *Joško Bucik*, voditelj dr. Marko Dvorak

D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, *Marjan Bečan*

NIZOZEMSKA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj*

ŠVEDSKA

S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel.+faks +46 (0)31 711 54 21, *Zvone Podvinski*

ŠVICA

CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan*

RAFAELOVA DRUŽBA, 61001 Ljubljana, Poljanska 2 tel. + faks 061-13 32 075, voditelj: Janez Rihar, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135

